

७ औं

वार्षिक साधारण सभा

प्रतिवेदन

२०६६/२०६७

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड
National Co-operative Bank Ltd.

पो.ब.नं. ८९७५, इपीसी २७११, बानेश्वर, काठमाण्डौ

फोन नं.: ४४६१२०७, २११०१३७, फ्याक्स: ००९७७-१-४१०४१५०

E-mail: coopbank@wlink.com.np

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लिमिटेड

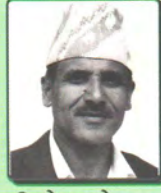
सल्लाहकारहरु

श्री केशव बजाल

श्री दीपकप्रकाश
बाँस्कोटा

श्री केशव नेपाल

डा. हरिकृष्ण
उपाध्याय

श्री विष्णु बहादुर
के.सी

प्रा.डा. विश्वम्भर
प्याकुरेल

श्री माजावत कृष्ण
श्रेष्ठ

अध्यक्ष

श्री रमेश प्रसाद पोख्रेल
(प्रतिनिधी-स्टार बहुउद्देश्यीय बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. विराटनगर)

प्रबन्ध संचालक

श्री के. बी. उप्रेती
(प्रतिनिधी-जनता बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. सोह्रखुटे, काठमाडौं)

लेखा समिति संयोजक

श्री कुलचन्द्र अधिकारी
(प्रतिनिधी-जिल्ला सहकारी संघ लि. काभ्रे)

लेखा समिति सदस्यहरु

श्री रामबहादुर जि.सी.
(प्रतिनिधी- रेशा बहुउद्देश्यीय
संस्था लि., बागलुङ्ग)

श्री कुमार सत्री
(प्रतिनिधी-कल्याणकारी व. तथा
संस्था लि., लुम्बिनी, ललितपुरस.)

संचालक सदस्यहरु

श्री राजेश्वर जोशी
(प्रतिनिधी-मकवानपुर व. तथा
संस्था लि. हेटौडा)

डा. विदुर कुमार चालिसे
(प्रतिनिधी-स्तुपा स्वास्थ्य सेवा
संस्था लि. बौद्ध, काठमाडौं)

श्री जागेशप्रसाद बरनेत
(प्रतिनिधी-मेची स. संस्था लि.
दमक, झापा)

श्री रामशरण शर्मा धिमिरे
(प्रतिनिधी- कर्मणा व. तथा सं.
संस्था लि. सातदोबाटो, ललितपुर)

श्रीमती सरिता मर्दराई
(प्रतिनिधी- महिला अभियान व.
तथा सं. संस्था लि. बालकोट, भक्तपुर)

श्री हरिनरत्नाच योगी
(प्रतिनिधी- जनहितकारी व. तथा
सं. सं. लि. विरेन्द्रनगर, सुर्खेत)

श्री नुकुन्द दाहाल
(प्रतिनिधी-ज्योती बहु
सं. संस्था लि., काभ्रे)

श्री सुदर्शन प्रसाद बकाल
(पदेन संचालक रजिष्ट्रार,
सहकारी विभाग)

श्री विजयराज धिमिरे
(पदेन संचालक राष्ट्रिय
सहकारी संघ लि.)

आमन्त्रीत सदस्यहरु

श्री रवी किरण बकाल
(प्रतिनिधी- शुभशी को-अपरेटिभ लि.
पुतलीसडक)

श्री देवराज पराजुली
(प्रतिनिधी-सगरमाथा सहकारी संस्था
लि., कुम्भोजी)

श्री ज्योती प्रसाद शैजु
(प्रतिनिधी-चण्डेश्वरी बचत तथा
ऋण सहकारी संस्था लि., बनेपा)

"नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सीमित बैकिङ्ग कारोबार गर्न स्वीकृती प्राप्त संस्था" द.नं. ०१/५५/(सहकारी बैंक)

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड

NATIONAL CO-OPERATIVE BANK LIMITED

च.नं. १५६-०६७/६८

मिति :- २०६७/६/२७

श्री सहकारी संघ/संस्था लि.

विषय :- वार्षिक साधारणसभामा भाग लिन आउनेबारे ।

यस बैंकको संचालक समिति निर्णय अनुसार बैंकको सातौं वार्षिक साधारणसभा उल्लेखित विषयहरू उपर छलफल गर्न निम्न मिति, समय र स्थानमा बस्ने भएको हुँदा त्यस संघ/संस्थाको तर्फबाट एकजना प्रतिनिधि मनोनयन गरी पठाई दिनु हुन हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

छलफलका विषयहरू :

- १) संचालक समितिको तर्फबाट बैंकका अध्यक्षज्यूबाट प्रस्तुत प्रतिवेदन,
- २) बैंकका प्रबन्ध संचालकबाट प्रस्तुत प्रगति प्रतिवेदन,
- ३) आ.ब. ०६६/६७ को प्रस्तुत लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- ४) लेखा समितिको प्रस्तुत प्रतिवेदन,
- ५) आ.ब. ०६७/६८ को प्रस्तुत प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम,
- ६) प्रस्तावित लाभांश वितरणको अनुमोदन,
- ७) आ.ब. ०६७/६८ को लागि लेखा परीक्षकको नियुक्ती तथा निजको पारिश्रमिक,
- ८) विनियम संशोधन,
- ९) साधारणसभाको निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्न संचालक समिति तथा सदस्यहरूको तर्फबाट १/१ जना प्रतिनिधि तोक्ने विविध ।

कार्यक्रम

मिति : २०६७ साल पौष २४ गते, शनिवार ।
समय : विहान १०:०० बजे ।
स्थान : वनेपा पार्टी भेन्च्यु, वनेपा-६, काभ्रे ।
(मच्यूर चलचित्र मन्दिर अगाडी)

साधारणसभा सम्बन्धी अन्य आवश्यक जानकारीहरू :-

१. साधारणसभामा भाग लिन आउने प्रतिनिधिले आ-आफ्नो संघ/संस्थाबाट प्रतिनिधि मनोनयन भएको आधिकारिक पत्र र आफ्नो परिचय सुल्ने परिचय पत्र लिएर आउनु पर्नेछ ।
२. एक व्यक्ति एक संघ/संस्थाको मात्र प्रतिनिधि हुन पाउने छ ।
३. साधारणसभामा भाग लिन आउने सदस्य संघ/संस्थाका प्रतिनिधिहरूको सुविधाको लागि विहान ८.०० बजे देखि नै हस्ताक्षर गर्न साधारणसभाको उपस्थित पुस्तिका सुल्ना राखिने छ ।
४. साधारणसभामा भाग लिन आउने प्रतिनिधिहरूको यातायात तथा आवास लगायत सम्पूर्ण सर्ष सम्बन्धित संघ/संस्था आफैले व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(के. बी. उप्रेती)
प्रबन्ध संचालक

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेडका शाखा तथा उपशाखा कार्यालयहरू

क्र.सं.	शाखाकार्यालयको नाम	प्रमुखको नाम	ठेगाना	फोन नं.	फ्याक्स नं.
१	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. केन्द्रीय कार्यालय	के. बी. उप्रेती	नयाँबानेश्वर	४४६९९०७	४९०४९५०
२	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.- विराटनगर	भरत कु. चिमरिया - ९८४२०४६४०२	विराटनगर, मोरङ	०२१-४७०८९८	०२१-४७०९५३
३	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. बागलुङ	प्रकाश सापकोटा - ९८४७६७४३०९	गोदासचोक, बागलुङ	०६८-५२२५२९	०६८-५२२५२९
४	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., बुटवल	नरेश पाण्डे- ९८४७०४८६९९	बुटवल, रुपन्देही	०७१-५४०८०४	०७१-५४०८०४
५	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. पोखरा	सन्तोष घिमिरे - ९८४६०८७४२२	पोखरा उमनपा-११, कास्की	०६१-५३९४०४	०६१-५३९४०४
६	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. चापागाउँ	युवराज पाण्डे- ९८४९४५६५८४	चाँपागाउँ, ललितपुर	५५७४५८४	५५७४५८४
७	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. दमौली तम्हुँ	विकासराज खनाल- ९८४६०५५८१०	दमौली, तम्हुँ	०६५-५६२२५२	०६५-५६२२५२
८	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., विर्तामोड	सविना कर्नात- ९८४२६७०८८६	विर्तामोड, झापा	०२३-५४०६३३	
९	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. हेटौडा मकवानपुर	रमिला मास्के- ९८४५०५७४९८	हेटौडा, मकवानपुर	०५७-५२०६१४	०५७-५२५४०४
१०	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. सुर्खेत	हिरा सुनार- ९८४८०४९०५५	विरेन्द्रनगर, सुर्खेत	०८३-५२५२२९	०८३-५२५२२९
११	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. इटहरी, सुनसरी	रुष्या जोशी - ९८४२०३५७५४	इटहरी, सुनसरी	०२५-५८५८१२	०२५-५८७२३८
१२	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. स्याङ्जा	योगेश पाण्डे- ९८४६०८६५८४	बालिङ, स्याङ्जा	०६३-४४०२३८	०६३-४४०२२९
१३	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. नुवाकोट	बैकुण्ठ मिश्र- ९७४९९९४२८	विदुर, नुवाकोट	०१०-५६०९६६	०१०-५६०९६६
१४	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. दाङ	अमर वली- ९८५७८३०५५७	घोराही, दाङ	०८२-५६०९३६	०८२-५६९१७५१
१५	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. ललितपुर	मोहन कार्की- ९८५९०३८५५	लगनखेल, ललितपुर	५५२९८७९	५५२९८७९
१६	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. गोंगबु	विनोद भट्टराई- ९८४६६८३१	गोंगबु, काठमाडौं	४३६४६३४	४३६४६३४
१७	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. काभ्रे	राजेश्वर प्र. प्याकुरेल- ९८४९२९९४३५	बनेपा, काभ्रे	०११-६६९९२७	०११-६६९९२७
१८	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., दोलखा	हेमन्त चौलागाईं- ९७४४०३४०२४	भिमेश्वर न.पा.१, चरिकोट	०४९-४२९८७३	०४९-४२९८७३
१९	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., उर्लावारी, विराटनगर	विपिन- ९८४२२४९७७६	उर्लावारी, मोरङ	०२१-५४९८६५	

**राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेडको सञ्चालक समितिका तर्फबाट
अध्यक्ष रमेशप्रसाद पोखरेलद्वारा प्रस्तुत
वार्षिक प्रतिवेदन २०६७**

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेडको सातौं वार्षिक साधारणसभाका आदरणीय प्रमुख अतिथिज्यू, बैंकका सल्लाहकारज्यूहरु, विशिष्ट अतिथिज्यूहरु, अतिथिज्यूहरु, मञ्चमा आसिन विशिष्ट पाहुनाहरु, लेखा समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु, संचालक समितिका सदस्यज्यूहरु, विभिन्न उपसमितिका पदाधिकारीहरुज्यूहरु, बैंकको शेयर खरिद गरी देशको विभिन्न भू-भागका सहकारी संघ/संस्थाहरुबाट पाल्नु भएका यस बैंकका शेयर सदस्य प्रतिनिधि तथा पर्यवेक्षक मित्रहरु, सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभाव तथा पत्रकार बन्धुहरु सवैमा राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेडको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट सहकारी अभिवादनका साथै हार्दिक स्वागत गर्दछु।

आदरणीय प्रतिनिधिज्यूहरु,

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्थाहरुको प्रवर्द्धन, विकास एवं तिनीहरुको वित्तीय आवश्यकतालाई पूरा गरी ती संघ/संस्थाहरुलाई बैकिङ्ग सेवामा पहुँच दिन तथा अन्य वित्तीय सेवा सुविधाहरु उपलब्ध गराई सहकारी क्षेत्रलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले राष्ट्रिय सहकारी संघ लिमिटेडको विशेष पहलमा नेपाल सरकार कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सहकारी विभागमा मिति २०६० आषाढ २५ गते दर्ता भएको सहकारी क्षेत्रको एक मात्र बैंक हो। यस बैंकले आफ्ना सदस्य सहकारी संघ/संस्थाहरु बीच मिति २०६१/४/१९ गतेदेखि कारोवार गर्दै आएको कुरा यहाँहरुलाई अवगत नै छ। यस बैंकलाई मिति २०६७ श्रावण १० गते नेपाल राष्ट्र बैंक बाट सीमित बैकिङ्ग कारोवार गर्न स्वीकृती प्राप्त भएको छ। हाल बैंकमा नेपाल सरकार, राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड, राष्ट्रिय सहकारी संघ लि. केन्द्रीय सहकारी संघहरु, विभिन्न जिल्ला सहकारी संघहरु, विषयगत जिल्ला सहकारी संघहरु, विभिन्न प्रकृतीका प्रारम्भिक सहकारी संस्थाहरु समेत २५०० सदस्य आवद्ध रहेका छन्।

आदरणीय प्रतिनिधिज्यूहरु,

बैंकले आफ्नो कारोवारको शुरु देखि नै देशभरि स्थापना भएका सबै प्रकृतीका सहकारी संघ, संस्थाहरुको केन्द्रीय बैंकको रुपमा रुपान्तरण गर्दै देशको विभिन्न क्षेत्रमा शाखा विस्तार गर्ने र बैकिङ्ग पहुँच बाट बन्चित सवै सहकारीहरुमा सेवा पुऱ्याउने योजना मुतावीक हाल ६४ जिल्लाका सहकारीहरुले यस बैंकको सदस्यता प्राप्त गरी सकेका र अन्य बाँकी ११ जिल्लामा पनि बैंकको सदस्य बनाउने कार्य भई रहकोछ। बैंकका हाल सम्म १९ वटा शाखा/उपशाखा कार्यालयहरु स्थापना भई अन्य स्थानहरुमा पनि शाखा/उपशाखाहरु खोल्ने स्वीकृती प्राप्त गरी स्थापनाको लागि कार्यहरु भईरहेकोछ। ग्रामीण क्षेत्रमा समेत कारोवारको पहुँच पुग्ने गरी शाखा विस्तार गर्दै लैजाने बैंकको नीति रहेको छ।

देशको समष्टिगत आर्थिक अवस्था

मुलुक अहिले राजनैतिक अस्थिरताका कारणले आर्थिक संक्रमणको अवस्थामा रहेको छ। कृषि उत्पादनमा क्रमिक त्ति आएको छ। औद्योगिक शिथिलता र आर्थिक वृद्धिदर न्यून हुनका साथै बजारमा विगत देखिको निरन्तर तरलताको अभावका कारण भूक्तानि संतुलनमा ठूलो चाप परेको छ। वर्तमान अवस्थामा उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गरी गरिवी न्यूनिकरण गर्ने दिशामा उपयुक्त वातावरणको निर्माण हुन सकेको छैन। बिगतमा अमेरीका लगाएत युरोपका धनि राष्ट्रहरुबाट शुरु भएको आर्थिक मन्दीबाट संसार अछुत नरहे पनि भारत, चीनले भने उच्च मात्रामा आर्थिक वृद्धिदर कायम राख्न सफल भएका छन्। छिमेकी मुलुकबाट हामीले जति लाभ लिनु पर्ने हो सो हुन सकेको छैन। नेपाल जस्तो न्हून आर्थिक वृद्धिदर भएको मुलुकले यसको निवारणको लागि सहकारीताको व्यवसायीक प्रयोगमा जोड दिनुपर्नेमा सो को पनि उचित व्यवस्थापन हुन सकेको छैन। सहकारी, पर्यटन र औद्योगिक क्षेत्र गरिबि निवारणका लागि प्रयोग गरिनु पर्ने अत्यावश्यक क्षेत्रहरु हुन र यस क्षेत्रको प्रवर्द्धनमा सबै पक्षको जोड पुग्नुपर्छ भन्ने हाम्रो मान्यता रहेको छ।

आर्थिक वर्ष २०६६/२०६७ को समिक्षा अवधिमा अधिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा कुल गार्हस्थ उत्पादन ३.५ प्रतिशतले मात्र बढेको अनुमान गरिएको छ । भारत तर्फको निर्यात व्यापारमा २.२ प्रतिशत र अन्य मुलुकको निर्यातमा २१.३ प्रतिशतले ह्रास आएको छ । यसको प्रमुख कारण भनेको उर्जा संकट, राजनैतिक अस्थिरता र बन्द, हडताल आदि नै हुन । यसरी निर्यातमा ह्रास आउनु र अन्य मुलुकको आयातमा वृद्धि हुन गई असन्तुलन भएकोले देशको समग्र व्यापारमा ठूलो घाटा हुन गएकोछ । जसको प्रभाव स्वरूप प्रत्यक्ष रूपमा विदेशी मुद्राको संचितीमा व्यापक कमि आएको छ । गत आ.व. को तुलनामा यस आ व २०६६/६७ मा मुद्रास्फीतिमा सामान्य सुधार आएको अवस्था छ । मुलुकका ७५ जिल्लामा स्थापना भएका करिव २१ हजार सहकारी संघ/संस्थाहरु र राष्ट्रिय सहकारी बैकले करिव ७५ अर्ब बराबरको पूँजि परिचालन गरेको अनुमान गरिएको छ । सहकारी क्षेत्रले विकास बैकहरु र (ग) वर्गका वित्त कम्पनीहरुको हाराहारीमा कारोवार गर्न सफल भएका छन् । सहकारी क्षेत्रमा लगातार रूपमा निक्षेप तथा कर्जामा भएको वृद्धिलाई सुरक्षित तवरले अवतरण गराउदै समग्र देशको राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा समाहित गराउनको लागि पनि सहकारी बैकको भूमिका महत्वपूर्ण रहेकोछ । अर्को तर्फ बैकहरुको सुरक्षित निक्षेपको व्याजदर २०६६ को तुलनामा २०६७ मा ९.५० प्रतिशत बाट बढेर १३ प्रतिशत पुगेको छ । घर जग्गाको कारोवारमा आएको कमी लगायतका कारणले बजारमा तरलताको अभाव अझ बढ्न सक्ने अनुमान गरिएको छ । यस अवस्थामा सहकारीहरुले थप सचेत रहेर व्यवसायिकताका साथ कार्य गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

बैकका मुख्य उदेश्यहरु :-

- क. सहकारीका सदस्य संघ वा संस्थालाई थोक कर्जाको रूपमा वित्तीय तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराई त्यस्ता संघ/संस्था मार्फत जनताको आर्थिक तथा सामाजिकस्तर माथि उठाउन सहयोग पुऱ्याउने ।
- ख. नेपाल सरकार तथा नेपाल राष्ट्र बैकको नीति निर्देशन र ऐनको अधिनमा रही बैकिङ्ग करोवार संचालन गर्ने र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी संघ/संस्थाहरूसंग आवश्यक समन्वय कायम गरी सहकारी अभियानलाई सहयोग पुऱ्याउने ।
- ग. पूँजि अभाव भएका सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई कर्जा स्वरूप पूँजि सहयोग गरी व्यवसायिक बनाउने र क्रमशः पूँजीमा आत्मनिर्भर गराउदै लैजाने ।

बैकले संचालन गर्दै आएका कार्यहरु :-

बैकले आफ्ना मुख्य उदेश्यहरुलाई परिपूर्ति गर्न निम्न कार्यहरु संचालन गर्दै आएको छ :-

- कर्जा तथा निक्षेप तर्फका उत्कृष्ट एक/एक सदस्य सहकारी संस्थालाई सम्मान गर्ने ।
- कर्जा तथा निक्षेपमा लिने/दिने व्याज दरमा समय सापेक्ष प्रतिस्पर्धात्मक परिवर्तन गर्ने ।
- खुल्ला प्रतिस्पर्धाद्वारा सक्षम कर्मचारीहरुको छनौट, तथा पुराना कर्मचारीहरुलाई कार्यदक्षतामा अभिवृद्धि गराई बढुवा तथा पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने ।
- बैकले निर्धारण गरे बमोजिमको मापदण्ड पूरा गरेका सहकारीहरुलाई विना धितो कर्जा दिने ।
- बैकले निर्धारण गरेबमोजिम पूर्वाधार तयार भएका स्थानहरुमा शाखा स्थापना गर्ने ।
- निरन्तर रूपले शेयर तथा निक्षेप वृद्धि कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने ।
- नेपाल राष्ट्र बैकबाट तोकिए. बमोजिमका अन्य बैकिङ्ग कार्यहरु गर्ने ।
- बैकका गतिविधिहरुलाई तिव्रता दिन र सूचना प्रणालीलाई चुस्त, दुरुस्त बनाउन शिक्षा, तालीम र आन्तरिक सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने ।
- बैकको आन्तरिक श्रोत, साधन र राष्ट्रिय सहकारी संघ, सहकारी विभाग तथा अन्य निकायहरुको सहयोगमा संचालक समिति, लेखा समिति, अन्य उपसमिति र कर्मचारीहरुलाई आवश्यक क्षमता विकासका लागि आन्तरिक तथा वाह्य अवलोकन भ्रमण, शिक्षा तथा तालीम कार्यक्रममा सहभागी गराईने ।

- बैकमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई समयानुकूल दक्ष र प्रतिस्पर्धी बनाउदै लैजाने लक्ष्य अनुरूप विभिन्न प्रकारका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तालीमहरू लिनै व्यवस्थाको साथै नेपाल सरकारको नीति अनुसारको तलब तथा अन्य सुविधाहरूमा वृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- बैकलाई संस्थागत सुशासनमा राखी पारदर्शी ढंगले संचालन गर्न नेपाल सरकार कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सहकारी विभाग, नेपाल राष्ट्र बैंक एवं अन्य नियमनकारी निकायहरुबाट समय समयमा तोकिएका र जारी भएका नीति, नियम र निर्देशनहरूलाई कडाईका साथ पालना गर्ने र भविष्यमा समेत परिपालन गर्दै अगाडी बढ्न बैंक प्रतिवद्ध रहने ।
- सदस्य सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई सर्वसुलभ तथा छिटो, छरितो सेवा उपलब्ध गराउन र शाखा/उपशाखा कार्यालयहरूको कारोवारलाई समेत थप व्यवस्थित गर्ने उदेश्यले बैंकको केन्द्रीय कार्यालय कुपण्डोल, ललितपुरमा स्थापना गर्ने र हाल वानेश्वरमा रहेको कार्यालयलाई शाखा कार्यालयमा रुपान्तरण गरिने ।

बैंकका भावी कार्ययोजनाहरू :-

- समयमा नै कर्जा तिर्ने असल ऋणी संघ/संस्थाहरूको पहिचान गरी असल ऋणी सदस्यहरूलाई परिचय पत्र दिने व्यवस्था गर्ने ।
- राष्ट्रिय सहकारी बैंक ऐन निर्माण गर्न पहल गर्ने ।
- राष्ट्रिय बजेट बाट सहकारी क्षेत्रमा प्राप्त हुने सबै प्रकारको बजेट यस बैंकमा जम्मा गरी परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धीत निकायहरु सँग पहल गर्ने ।
- सरकारद्वारा विपन्न वर्गलाई लक्षित गरेर संचालन गर्ने सबै प्रकारका कोषहरू (ग्रामिण स्वावलम्बन, बैदेशिक रोजगार, गरिवी निवारण, लघुवित्त आदि) मा सरकारको समेत सहयोगमा सहकारी बैंक मार्फत परिचालन गर्न पहल गर्ने ।
- सदस्य सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई शिक्षा र तालिमको माध्यमबाट व्यवसायिक तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गरी थप सक्षम एवं प्रतिस्पर्धी बनाउने ।
- आफ्ना सदस्य सहकारी संघ/संस्थाहरूको नियमन, अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणको कार्य गरी सहकारी क्षेत्रको बैकिङ्ग प्रणालीलाई व्यवस्थित गराईने ।
- अन्तर सहकारी विल भूक्तानी स्वदेशी Remittance र विदेश बाट प्राप्त हुने Remittance भूक्तानीको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
- सहकारी लघुवित्त कार्यक्रमको थालनी गर्ने तथा विमा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याउन प्रयत्न गर्ने ।
- सरकारसँग यस बैंकको थप शेयर खरिद गराउनको लागि र लगानी तथा अनुदान सहयोगको लागि पहल जारी राखिने ।
- सहकारीका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूमा सम्बन्धको विकास र सहकार्य गर्दै आई. सि. बि. ए.को सदस्यता प्राप्त गर्नको लागि पहल गरिने ।
- सहकारीमा आबद्ध सदस्य, कर्मचारी लगायत अन्य सरकारी, गैर सरकारी संघ/संस्थाहरूको समेत निक्षेप लिनै व्यवस्थाको लागि पहल गर्ने ।
- कर्जा लगानी प्रकृत्यालाई थप चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी एवं सरल बनाईने छ । साथै राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिमको चुक्ता पूँजी निर्माण भईसकेपछि कर्जा लिदा अनिवार्य खरिद गर्नुपर्ने ५ प्रतिशत शेयर रकमलाई कम गर्ने नीति अवलम्बन गरिने ।

- बैंकको चुक्ता पूँजी वृद्धिको लागि सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई शेयर खरीद गर्न, थप शेयर खरीद गर्न र नेपाल सरकारका तर्फबाट समेत शेयर थप गराउने प्रयासमा लविङ्ग तथा दवाव श्रृजना गर्ने र शेयर तथा कारोवारलाई वृद्धि गर्न सहकारी आन्दोलनका पक्षहरु सँग अन्तक्रिया र छलफल गरी सरकार र नेपाल राष्ट्र बैंक सँग आवश्यक समन्वय गरि नेपाल राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिमको पूँजी वृद्धि गर्ने कार्यलाई देशव्यापी रूपमा प्रचार-प्रसार गरि आवश्यक सहयोग गर्न सम्पूर्ण सदस्यहरूमा अपिल गरिने ।
- बैंकका गतिविधिहरूलाई तिब्रता दिन सदस्य संघ/संस्थाहरूलाई उपयोगी हुने गरी पत्रिका प्रकाशन, शिक्षा तथा तालिम, पेशागत विकाश कार्यक्रम र आपसी सहयोग कार्यक्रम बैंकको वेबसाइट मार्फत सूचनाहरु आदान प्रदान लगायतका कार्यक्रमहरूमा सम्बन्धित पक्षहरु संगको सहयोग र सहकार्यमा अगाडि बढाईने ।
- सहकारी क्षेत्रको विकासका लागि सरकारको नीति निर्देशन र ऐनको अधिनमा रही राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी संघ/संस्थाहरूसंग आवश्यक समन्वय कायम गरी सहकारी आन्दोलनलाई सहयोग गर्न र यसको प्रत्यक्ष प्रतिफल सहकारी संघ/संस्थाहरूमा आवद्ध लाखौं सदस्यहरूसामु पुऱ्याउनका लागि एक भरपर्दो एवं प्रभावकारी सहकारी सञ्जालको रूपमा कार्य गरिने ।
- देशभरीका बैंकको शाखा /उपशाखा कार्यालयहरुबाट चेकको भूक्तानी हुनेगरि ABBS सेवा क्रमश लागु गर्दै जाने ।
- आ. व. २०६६/६७ को नाफा बाट शेयर सदस्यहरूलाई ९ प्रतिशत लाभांश वितरण गरिने व्यवस्था गरिएको छ । आगामी बर्षमा नाफामा वृद्धि गरी शेयर सदस्यहरूलाई थप लाभांश वितरण गरिने कार्यमा प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौ ।
- यस बैंकलाई सहकारी क्षेत्रको एक मात्र केन्द्रिय बैकिङ्ग निकायको रूपमा विकास गर्ने हाम्रो मुख्य उद्देश्य भएकोले सोही बमोजिम सहकारी क्षेत्रका सबै सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरेर व्यापक कार्य योजनाको निर्माण गरी कार्य गर्ने ।

सहकारी संघ/संस्थाहरूको व्यवसाय सीमित आय भएका समुदायभित्रका सदस्यहरूबाट सञ्चालित व्यवसाय भा को हुनाले ती संघ/ संस्थाहरूसंग आवद्ध सदस्यहरु मार्फत आय आर्जन एवं अन्य उत्पादनशील क्षेत्रमा हुने ितीय स्रोत तथा साधनको माग बमोजिम आपूर्ति गर्न सक्षम हुन नसकिरहेको वर्तमान अवस्थामा ती संघ/संस्था रूलाई थोक कर्जाको रूपमा वित्तीय तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराई त्यस्ता संघ/संस्था मार्फत तनताको आर्थिक तथा सामाजिकस्तर माथि उठाउन सहयोग पुऱ्याउने हुनाले सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन र विकााका लागि राष्ट्रिय सहकारी बैंकको आवश्यकता र महत्व अपरिहार्य रहेको कुरा सबैका सामु छर्लङ्ग छ ।

आदरणीय प्रतिनिधि मित्रहरु,

सहकारी बैंकले सातौं वार्षिक साधारणसभा सम्म आईपुग्दा लामो समय देखिको हाम्रो प्रयास केहि हदसम्म सफल भएको छ । मिति २०६७ श्रावण १० गते नेपाल राष्ट्र बैंकबाट यस बैंकलाई **सिमित बैकिङ्ग कारोवार गर्न स्वीकृती** प्रदान गरेको छ । हामी तमाम सहकारी कर्मीहरूको लागि यो ठूलो खुसीको खबर पनि े । नेपाल राष्ट्र बैंकले स्वीकृती प्रदान गर्नुको साथै विभिन्न शर्तहरु पनि तोकेको कारण हामी आजैको सभाबाट विनियममा संशोधन पनि गर्दैछौ । अहिले हामीलाई थप जिम्मेवारी बोध भएको छ । हामी जिम्मेवारीका साथ कार्य गरी मुलुकमा स्थापना भएका सबै प्रकृतीका सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई सहकारी बैंकमा आवद्ध गराउन उचित वातावरणको निर्माण गर्ने दिशामा अगाडी बढेका छौ ।

गत आ.व. मा सरकारले यस बैंकलाई रु.१ करोड विनियोजन गर्नुका अतिरिक्त आगामी बजेट मार्फत शेयर , लगानी तथा अनुदानमा वृद्धि गर्दै लैजाने प्रतिबद्धता प्राप्त भएको थियो । सोही विषयमा हामीले सरकार सँग पटक पटक कुराकानी पनि गरेका थियौ । यति हुँदा पनि आ.व. २०६७/६८ को बजेटमा राष्ट्रिय सहकारी बैंकको विषयमा बजेट मौन नै रहेको पाईयो । यसमा हामी तमाम सहकारी कर्मीहरु दुःखीत हुन पुगेका छौ । सरकारले

यति ठूलो संभावना बोकेर अगाडि आएको यस बैंकलाई उचित संरक्षण र प्रवर्द्धनको लागि कार्य गर्ने छु भन्ने हामी सोच पनि छु । हामी सरकार समक्ष फेरि पनि अनुरोध गर्दछौं कि हामीलाई उचित वातावरणका साथ सहयोग गरियोस । सहकारी क्षेत्रलाई अन्तरिम संविधानमा व्यवस्था गरिए बमोजिम राष्ट्र निर्माणको लागि तेस्रो आर्थिक स्तम्भको रूपमा स्वीकार गरेको छु । मुलुकमा स्थापना भएका २१ हजार भन्दा बढि सहकारी संघ/संस्थाहरूले पनि सहकारी क्षेत्रलाई नेपालको गरिवी निवारणको दिशामा आफुलाई अग्रसर गराउदै लगेको वर्तमान स्थितिले पनि यहि कुरालाई संकेत गरेको छु । यस आ. व. को बजेटले समग्र सहकारी क्षेत्रलाई उत्साहित गर्न सकेको छैन । सहकारी क्षेत्रको व्यापकतालाई लत्याएर कुनै पनि काम गरियो भने यसको व्यापकता माथि कुठाराघात गरिएको महशुस हुनेछ । हामीले यस क्षेत्रबाट पटक पटक उठान गरेका समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्ने कार्य होस भन्ने सरकार र सम्बन्धित निकायहरूसँग अपेक्षा गर्दछौं ।

उच्चस्तरीय कार्यदलको बैठकबाट नयाँ संविधानमा **सार्वजनीक, सहकारी र निजि क्षेत्रको विकास र सहभागीता सहितको राष्ट्रिय अर्थ नीति** राख्न दलहरू सहमत भएको खबरले हामीलाई अत्यन्त खुशी पनि तुल्याएको छ । अहिलेको सन्दर्भमा राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको मियोको रूपमा विकशित हुदै आएको सहकारी क्षेत्रको सहभागीता विना राष्ट्रिय अर्थतन्त्र बलियो हुन नसक्ने विषयमा हामीले विगत देखि बहस-पैरवी गर्दै आएका पनि हौ । तमाम् जनताको आर्थिक समुन्नतीको लागि सहकारी क्षेत्रको तर्फबाट हामी पूर्णरूपले भूमिका निर्वाह गर्न तयार रहेको विषयमा प्रतिबद्धता समेत जाहेर गर्दछौं ।

आदरणीय प्रतिनिधि मित्रहरू,

विद्यमान राजनैतिक अस्थिरता, तरलताको अभाव, विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको आर्थिक मन्दी, शेयर बजारमा देखापरेको नैराश्यपूर्ण अवस्था लगायत विभिन्न प्रकारका व्यवधान बावजुद पनि प्राप्त सिमित श्रोत र साधनको अधिकतम प्रयोग गरी बैंकले आफ्नो निर्दिष्ट उद्देश्यका साथ कार्य गर्दै आएको छ । कम खर्च गरी अत्याधिक नाफा आर्जनका अतिरिक्त सदस्यहरूको सेवाग्री भएर कार्य गर्ने हामी लक्ष्य भएता पनि भौगोलिक विकटता, पर्याप्त सूचना संप्रेषणमा कठिनाई, कानूनी अड्कन आदिका कारण सबै सहकारी संघ/संस्थाहरूका विचमा अझै पनि यो बैंक पुग्न सकिरहेको अवस्था छैन । हामी चाहना मुलुक भरी दर्ता भएका सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई सदस्यता प्रदान गरी यस बैंकको कारोवारमा आवद्ध गराउने हो । तसर्थ सबै उपस्थित महानुभावहरूमा सबै सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई यस बैंकको शेयर खरिद गरी सहकारी बैंक मार्फत बैकिङ्ग कारोवार गर्न/गराउन सहयोग गरिदिनु हार्दिकतापूर्वक हामी अपिल गर्न चाहन्छौं ।

अन्त्यमा,

नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक, सहकारी विभाग राष्ट्रिय सहकारी संघ, राष्ट्रिय सहकारी विकाश बोर्ड, सल्लाहकारज्यूहरू, केन्द्रीय सहकारी संघहरू, जिल्ला सहकारी संघहरू, विषयगत सहकारी संघहरू, बैंकका निक्षेप कर्ता एवं शेयरधनि सदस्य सहकारी संघ/संस्थाहरू, समिति तथा उपसमितिका पदाधिकारीहरू, एवं बैंकका कर्मचारी लगायत यस क्षेत्रमा कार्यरत सम्पूर्ण सहकारी कर्मीबाट प्राप्त सहयोग, सल्लाह र सुझावप्रति हार्दिक धन्यवाद एवं आभार व्यक्त गर्दै भविष्यमा पनि निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गर्दछु । बैंकका हरेक गतिविधिहरूलाई सकारात्मक रूपमा जनसमक्ष पुऱ्याई सहयोगी भूमिका निर्वाह गरिदिने संञ्चारजगतका पत्रकारमित्रहरू, बैंकलाई यक्ष अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउने सम्पूर्ण शुभेच्छुकहरू प्रति पनि हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

जय सहकारी ।

मिति :- २०६७/पौष २४ गते शनिवार ।

वनेपा पार्टी भेन्चु, वनेपा-६ काभ्रे ।

राष्ट्रिय सहकारी बैकका प्रबन्ध संचालक के.वी. उप्रेतीद्वारा प्रस्तुत वजेट तथा प्रगती प्रतिवेदन २०६७

राष्ट्रिय सहकारी बैक लिमिटेडको सातौं वार्षिक साधारणसभाको अध्यक्षता गरीरहनु भएका सभाका अध्यक्षज्यू, आदरणीय प्रमुख अतिथिज्यू, बैकका सल्लाहकारज्यूहरु, विशिष्ट अतिथिज्यूहरु, अतिथिज्यूहरु, मञ्चमा आसिन विशिष्ट पाहुनाहरु, लेखा समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु, संचालक समितिका सदस्यज्यूहरु, विभिन्न उपसमितिका पदाधिकारीहरुज्यूहरु, बैकको शेयर खरिद गरी देशको विभिन्न भू-भागका सहकारी संघ/संस्थाहरुबाट पाल्नु भएका यस बैकका शेयर सदस्य प्रतिनिधि तथा पर्यवेक्षक मित्रहरु, सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभाव तथा पत्रकार बन्धुहरु सबैमा राष्ट्रिय सहकारी बैक लिमिटेडको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट सहकारी अभिवादनका साथै हार्दिक स्वागत गर्दछु।

आदरणीय प्रतिनिधिज्यूहरु,

सहकारी मूल्य मान्यताको आधारमा छुट्टै पहिचान कायम राखी सहकारी क्षेत्रको एक मात्र बैकको रूपमा सहकारी कर्मीहरु सबैको प्रयासले यस बैकको स्थापना भई नाफामूलक रूपमा संचालन भएको सातौं वर्ष पूरा भएकोमा हामी सबैले गर्व गरेका छौं। यसरी हामी सहकारीकर्मीहरुद्वारा स्थापित बैकलाई नेपालको अन्य विभिन्न प्रकृतिका ठूला बैकहरुसंग प्रतिस्पर्धा गर्दै आफूलाई बैकिङ्ग क्षेत्रमा स्थापित गर्न यथाशक्य प्रयास निरन्तर रहनु आवश्यक हुन्छ।

बर्तमानमा नेपालको बैकिङ्ग क्षेत्रको स्थिति :-

नेपालको बैकिङ्ग क्षेत्रमा आएको उदार नीतिका कारण देशमा २०६६/६७ सम्म २८ वटा बाणिज्य बैक, ८३ वटा विकास बैक, ७९ फाइनान्स कम्पनी स्थापित भैसकेका छन्। बैकिङ्ग क्षेत्रको कूल कारोवार हेर्दा आ.ब. २०६६/६७ सम्म निक्षेप रु. ६८४ अरब रहेको छ भने श्रोत परिचालन तर्फ कर्जा लगानी रु.६२९ अरब रहेको छ। एकल धुब्रीय अबस्थामा विश्वलाई नेतृत्व गरिरहेको अमेरिकावाट शुरु भएको आर्थिक मन्दीले धेरै मूलुकलाई प्रभावित गर्दा पनि हाम्रा छिमेकी देश चीन र भारतले यस अवस्थामा पनि उच्च आर्थिक बृद्धिदर कायम राख्न सफल भएका छन् तर यस अवस्थावाट नेपालले लाभ लिन सकेको छैन।

मूलुक अहिले राजनैतिक संक्रमणको अबस्थामा रहेको छ। जव सम्म राजनैतिक स्थिरता हुदैन, देशको कुनै पनि क्षेत्रको विकास गर्न सकिदैन। संक्रमणको अवस्थाले गर्दा देशमा बढेको द्वन्द र अवरोधका कारण उत्पादनशील कार्यमा लगानी नभई अनुत्पादक क्षेत्रमा लगानी भएकोले गर्दा बजार मूल्यमा अत्यधिक बृद्धि भई देशका आमनागरिक आर्थिक भार खेप्न बाध्य भएका छन्। अनुत्पादनशील क्षेत्रको लगानीले गर्दा बैकको तरलताको स्थिति मै असन्तुलन आएकोले नेपाल राष्ट्र बैकले कर्जाको Portfolio मा घरजग्गाको कारोवारको अनुपात निर्धारण गरी सबै बैक तथा वित्तीय संस्थालाई सो सीमा भित्र कारोवारलाई व्यवस्थित गर्न निर्देशन जारी गरेको छ।

बर्तमान अबस्थामा राज्यले आर्थिक नीतिमा सहकारी क्षेत्रलाई ३ आर्थिक स्तम्भ मध्ये एक स्तम्भको रूपमा अवलम्बन गरेकोले सहकारी क्षेत्र पनि निजी क्षेत्र जस्तै हैसियतमा पुग्न सक्ने ठूलो अवसर पनि प्राप्त भएको छ। यस अवसरलाई हामी सबै मिलि सदुपयोग गर्दै हाम्रा सबै प्रकृतिका संघ/संस्थाहरु एकजुट भई हामी सबैको साभ्ना यस बैकको वित्तीय अवस्थालाई बलियो बनाऔं। सहकारी बैक बलियो भयो भने देशको केन्द्रीय बैकले अन्य बैकलाई अप्ट्यारो परेका खेला सहयोग गरे जस्तै यो बैक पनि सबै सहकारी संस्थालाई टेवा दिन सकोस भन्ने अभियानकासाथ सबैलाई यस बैकको गतिविधिमा सरिक हुन आह्वान समेत गर्दछु।

मानव संसाधन

केन्द्र तथा शाखा/उपशाखा गरी जम्मा व्यवस्थापकीय तहमा २ जना, अधिकृत तहमा २ जना, सहायक तहमा ३९ जना र चालक, सहयोगी तथा सुरक्षा गार्ड तहमा १८ जना गरी जम्मा ६१ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन्। विद्यमान बैकिङ प्रतिस्पर्धात्मक वातावरणमा सफल हुनका लागि योग्य कर्मचारीहरू छनौट गर्ने पद्धति यस बैकले लिएको छ। बैकले अपेक्षा गरे अनुसारको प्रतिफल लिन राम्रो काम गर्नेलाई पुरस्कृत गर्ने र उचित सुविधाहरू दिई काम प्रति कर्मचारीहरूलाई उत्प्रेरित गर्ने नीति अवलम्बन गरेको छ। सदस्य संघ संस्थालाई राम्रो छिटो छरितो सेवा दिनका लागि बैकमा कार्यरत जनशक्तिको दक्षता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक पर्ने तालीमहरूको व्यवस्था गरिएको छ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

बैंक सञ्चालन गर्ने क्रममा कारोवारवाट हुन सक्ने जोखिमहरूलाई न्यून गर्दै आन्तरिक व्यवस्थापनलाई चुस्त दुरुस्त राख्न कर्मचारी प्रशासन नियमावली, कर्जा नियमावली, आर्थिक प्रशासन नियमावली, शाखा/उपशाखा व्यवस्थापन निर्देशिका, विना धितो कर्जा निर्देशिका, बचत तथा लगानी निर्देशिका लगायतका आवश्यक निर्देशिकाहरू बनाई लागु गरिएको छ। साथै बैकको काम कारवाहीहरू आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली बमोजिम व्यवस्थित गर्न स्वतन्त्र लेखा समितिको व्यवस्था भएकोले सो समितिवाट आन्तरिक नियमन तथा नियन्त्रणका कामहरू हुने व्यवस्था मिलाईएको छ।

संस्थागत सुशासन

बैंकको संस्थागत सुशासन उच्च महत्वका साथ कायम राख्नका लागि संचालक समिति र बैक व्यवस्थापन पूर्ण रूपमा प्रतिबद्ध छ। संचालक समितिका काम कारवाहीहरू लगायत बैकका सबै क्रियाकलापहरू स्वतन्त्र एवं पारदर्शी रूपमा संचालन गरी संस्थागत सुशासनको विकाश गर्न बैक सदा क्रियाशील रहेको छ। सहकारी विभाग, नेपाल राष्ट्र बैक तथा अन्य नियमनकारी निकायहरूवाट समय समयमा जारी भएका नीति निर्देशनहरूलाई बैकले पूर्ण रूपमा पालन गरिरहेको छ र भविष्यमा समेत पालन गर्न बैक व्यवस्थापन प्रतिबद्ध रहेको छ। सदस्य संघ/संस्थासंग मात्र बैकिङ्ग कारोवार गर्ने सीमितताले गर्दा कारोवारका लागि चाहिने श्रोत अपर्याप्त हुनु, प्राप्त भएको श्रोत दीर्घकालिन नहुनु तथा सहकारीको ऐच्छिक सदस्यताको मान्यता बमोजिम सबै सहकारी संघ/संस्थाहरू आबद्ध नहुनु जस्ता कारणका बावजुद सफलतापूर्वक यस बैकले हाल सम्म गरेको प्रगती विवरण यस गरीमामय सभामा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

बैंकको वि
हजारमा)

। विवरण

(रकम रु

शिवक	आ.ब. ०६०/६१	आ.ब. ०६१/६२	आ.ब. ०६२/६३	आ.ब. ०६३/६४	आ.ब. ०६४/६५	आ.ब. ०६५/६६	आ.ब. ०६६/६७
चुक्ता शेयर पुजि	३३,७३१	३८,७१६	४,४८८	५३,७०२	६१,४६९	१३०,९७७	१५३,००७
जगेडा तथा बचत	-	१०	३६	२,६२९	५,५१५	११,६३९	८,४६२
कुल निक्षेप	-	५६,२२७	११८,६३८	१७६,८४७	३०७,०५२	३७५,२७७	६५६,५४६
अल्पकालीन ऋण	-	-	-	-	६,५००	८,०००	१९,०००
अन्य दायित्व	३७८	४३४	८३०	३,९५६	९,७५०	७९,९४४	८९,३०३
नगद तथा बैक मौज्जात	१३०,७७३	३२,९४७	२५,०७३	८६,९१७	१०७,२३२	१८१,९३०	२८९,००८
कर्जा तथा सापट	३४९	५८,७८९	१३६,०८३	१४७,७०९	२५६,९५४	३२९,६६४	५३८,०४६
लगानी हिसाब	-	-	-	-	१८,६०५	१५,१०५	२३,३६७
स्थिर सम्पत्ती	१,०६१	२,०६३	१,८०४	१,४०२	१,१६०	१,७९४	७२७०
अन्य सम्पत्ती	९२४	१,५८७	१,४२९	१,१०६	६,३३५	७७,३४२	६८,८२५

लाभांश प्रतिशत				४	६	९	९
कुल आमदानी	१,९१४	४,७८४	१०,४७८	१४,९९६	२२,८९४	३३,१९६	६०,२९१
कुल खर्च	२,८३९	४,७७४	१०,४५२	१२,४०४	१८,३३७	२३,५७२	३९,६६७
नाफा (नोक्सान)	-९२५	१०	२६	२,५९२	४,५५७	९,६२४	२०,६२४
सदस्य संख्या	७८९	१,०२८	१,१४०	१,२६६	१,४४०	१,८५०	२,४००

आगामी वर्षको बजेट

बैंकले हासिल गरेको प्रगति र आगामी आर्थिक वर्ष ०६७/६८ को बजेट तथा कार्यक्रम निम्न बमोजिम प्रस्तुत गर्दछु

आ. व. ०६७/६८ को लागि प्रस्तावित कार्यक्रम तथा बजेट

पूजी तथा दायित्व

शिर्षक	०६६/६७ को लागि प्रस्तावित	०६६/६७ को वास्तविक	०६७/६८ को लागि प्रस्तावित
चुक्ता शेयर पुजि	३३०,०००	१५३,००७	२५०,०००
जगेडा तथा बचत	६०,३३८	८,४६२	१०,५४३
कुल निक्षेप	१,१५०,०००	६५६,५४६	९८०,०००
अल्पकालीन ऋण	०	१९,०००	३०,०००
अन्य दायित्व	२००,०००	८९,३०३	१२३,४४५
कुल पूजि तथा दायित्व	१,७४०,३३८	९२६,३१८	१,३९३,९८८

सम्पत्ती

शिर्षक	२०६६/६७ को लागि प्रस्तावित	०६६/६७ को वास्तविक	२०६७/६८ को लागि प्रस्तावित
नगद तथा बैंक मौज्जात	२८७,५००	२८९,००८	३६१,२६०
अन्य सम्पत्ती	९,५००	६८,६२५	९४,०९९
लगानी हिसाब	०	२३,३६७	२६,०७५
कर्जा तथा सापट	१,४२६,०००	५३८,०४६	९००,०००
स्थिर सम्पत्ती	१७,३३८	७२७०	१२,५५४
कुल सम्पत्ती	१,७४०,३३८	९२६,३१८	१,३९३,९८८

आमदानी तर्फ

शिर्षक	२०६६/६७ को लागि प्रस्तावित	०६६/६७ को वास्तविक	२०६७/६८ को लागि प्रस्तावित
कर्जाबाट व्याज	१२५,०००	४४२०९	८५,०००

बैंकबाट व्याज	२५,०००	८८७७	२५,०००
प्रक्रियागत शुल्क	१२,०००	२८१२	५,०००
प्रवेश शुल्क	६००	२६७	५००
अन्य आम्दानी	८,०००	५७६	५,०००
शाखा/उपशाखा आम्दानी	५००	१०२६	५,०००
रेमिट्यान्स आम्दानी		२,५२४	२००
कुल आम्दानी	१७१,१००	६०२९१	१२५,७००

खर्च तर्फ

शिर्षक	२०६६/६७ को लागि प्रस्तावित	०६६/६७ को वास्तविक	२०६७/६८ को लागि प्रस्तावित
व्याज खर्च	८०,५००	२५,९६२	४०,०००
कर्मचारी खर्च	६,४४२	४७७४	११,७७०
कार्यालय संचालन खर्च	११,९१५	७२४३	१८,३००
प्रवर्द्धनात्मक तथा कार्यक्रम खर्च	१,०००	२६९	१,०००
जोखिम व्यवस्था कोष खर्च	१०,०००	१४१९	४,०००
सदस्यता शुल्क खर्च	५००	०	५००
कुल खर्च	११०,३५७	३९,६६७	७५,५७०

नाफा (नोक्सान)

शिर्षक	२०६६/६७ को लागि प्रस्तावित	०६६/६७ को वास्तविक	२०६७/६८ को लागि प्रस्तावित
कुल आम्दानी	१७१,१००	६०२९१	१२५,७००
कुल खर्च	११०,३५७	३९,६६७	७५,५७०
कर अगाडि नाफा (नोक्सान)	६०,७४३	२०,६२४	५०,१३०

शेयर सदस्य

विवरण	०६५/६६ को प्रस्तावित	०६६/६७ को वास्तविक	२०६७/६८ को लागि प्रस्तावित
सदस्य संख्या	२,५००	२,४००	३,०००

अनुसुची १

(रु हजारमा)

कर्मचारी खर्च

शिर्षक	आ व ०६६/६७ प्रस्तावित	०६७ आषाढ को वास्तविक	०६७/६८ को लागि प्रस्तावित	प्रक्षेपित गर्नुपर्ने कारण
तलब भत्ता	५,१५१	३६००	८,०००	शाखा तथा उपशाखा थप भै कर्मचारी थप हुने भएकोले
संचयकोष	१९१	९०	१००	
दशै खर्च	३२६	१७७	६००	
यातायात खर्च	२६५	१६८	५००	
पोसाक खर्च	१४८	८५	७००	
महंगी भत्ता		२८५	९००	
ओभर टाइम		२९	१००	
तालिम खर्च	३००	१८६	३००	
विदाको रकम खर्च	२००	०	४००	
औषधी उपचार खर्च	०	५३	१००	
दुर्गम भत्ता		२१	०	
उपदान कोष व्यवस्था खर्च	१६०	५०	७०	
जम्मा	६,४४१	४७४४	११,७७०	

अनुसुची २

कार्यालय सन्चालन खर्च

शिर्षक	आ व ०६६/६७ प्रस्तावित	०६७ आषाढ को वास्तविक	०६७/६८ को लागि प्रस्तावित	प्रक्षेपित गर्नुपर्ने कारण
घरभाडा	१,३५०	८०८	२,०००	शाखा तथा उपशाखा कार्यालयहरू थपहुने भएकोले बृद्धि गरिएको ।
विमा	२००	१२६	५००	
पानी बत्ति	१३५	८८	२००	
तार, टिकट, टेलिफोन	५००	२५६	५००	
छपाई तथा मसलन्द	६००	४२६	८००	
पत्रपत्रिका	७०	३९	१००	
विज्ञापन तथा प्रवर्द्धन	३५०	२१८	४५०	
सुरक्षा	४००	१८५	५००	
दैनिक तथा भ्रमण खर्च	६००	३०३	६००	
अतिथि सत्कार	४३०	२४९	५००	
साधारण सभा खर्च	१,५००	९१६	१,५००	
संचालक समिति खर्च	१,५००	८५१	१,५००	
अन्य समिति खर्च	१९०	८८	२५०	
मर्मत संभार खर्च	३५०	२७५	४००	
लेखापरिक्षण खर्च	९०	४०	१००	

इन्धन खर्च	४००	०	४००
हासकट्टी खर्च	१,२००	१०९२	२,०००
पूर्व संचालन तथा शाखा विस्तारअपलेखन खर्च	५५०	२७८	५००
ने रा बैंक रजिष्ट्रेशन		६४	०
फण्ड ट्रान्सफर शुल्क		८०८	५,०००
विविध खर्च	२००	१३३	५००
जम्मा	११,९१५	७२४३	१८,३००

आदरणीय प्रतिनिधिज्यूहरु

यस साधारण सभामा संचालक समितिको तर्फबाट पेश गरिएका प्रस्तावित कार्यक्रम तथा बजेट र प्रगति प्रतिवेदनहरु माथि आवश्यक छलफल गरी सुझाव सहित पारित गरिदिनहुनका लागि अनुरोध गर्दछु । बैंकको व्यवस्थापकीय कार्यमा सहयोग पुऱ्याई बैंकलाई यस अवस्था सम्म ल्याउनको लागि आ-आफ्नो स्थानबाट योगदान दिनुहुने बैंकका सल्लाहकारज्यूहरु, संचालक समिति, लेखा समिति तथा उपसमितिका पदाधिकारीज्यूहरु, नेपाल सरकार, नेपाल राष्ट्र बैंक राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड, राष्ट्रिय सहकारी संघ, केन्द्रीय संघहरु, जिल्ला संघहरु, प्रारम्भिक संस्थाहरु, सहकारी अभियानका नेतृत्व वर्ग तथा सहकारी विज्ञ, लेखक, पत्रकारहरुका साथै कर्मचारीहरु सबैलाई सम्मान तथा आदरका साथ धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

जय सहकारी

२०६७ पौष २४ गते ।

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेडको सातौं वार्षिक साधारणसभामा प्रस्तुत लेखा समितिको प्रतिवेदन-२०६७

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू, प्रमुख अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरू, राष्ट्रिय सहकारी बैंकका सञ्चालक ज्यूहरू, सल्लाहकारज्यूहरू, सदस्य संस्था/संघका प्रतिनिधि तथा सञ्चारकर्मी मित्रहरू साथै राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेडको गरिमामय सातौं वार्षिक साधारणसभा सफल पार्न पाल्नु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरूमा लेखा समितिको तर्फबाट हार्दिक सहकारी अभिवादन गर्न चाहन्छौं ।

मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत काभ्रे जिल्लाको सुन्दर नगरी बनेपा नगरपालिका वडा नं. ६ मा आयोजित बैंकको सातौं वार्षिक साधारणसभामा लेखा समितिको तर्फबाट बैंकले आ.व. ०६६/६७ मा गरेका गतिविधि तथा लेखा सम्बन्धी विषयहरू संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छौं । आ.व. ०६६/६७ मा लेखा समितिको बैठक ४ पटक बसेको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छौं । लेखा समितिका संयोजक तथा सदस्यहरूले सञ्चालक समितिको संयुक्त बैठकमा ६ पटक सहभागिता जनाइ बैंकको प्रगतिमा सल्लाह सुझाव दिएको पनि यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छौं । महत्वपूर्ण विषयहरूमा लेखा समितिको सल्लाह सुझाव लिने सञ्चालक समितिको कार्यलाई धन्यवाद दिन चाहन्छौं ।

सदस्य मित्रहरू

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड स्थापना भएको छोटो अवधिमा मुलुकको प्रभावशाली संस्थाको रूपमा अगाडि आएको यहाँहरूलाई अवगत नै छ । मुलुकका भण्डै २१ हजार भन्दा बढि सहकारी संघ संस्थाको एकमात्र यस बैंकले ०६७ साउन १० गते नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सिमित बैंकिङ कारोबारका लागि स्वीकृति पाउनु, बैंक र यसमा आवद्ध संघ संस्थाका सदस्यहरूका लागि खुसीको कुरा हो । यस बैंकलाई कारोबारका लागि स्वीकृती प्रदान गरेकोमा नेपाल राष्ट्र बैंकलाई यस सम्मानित सभा मार्फत धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं । मुलुकका सबै सहकारी संघ/संस्थाहरूको एकमात्र प्रतिनिधि बैंक राष्ट्रिय सहकारी बैंकले सातौं वार्षिक साधारणसभा सम्म आइपुग्दा सदस्य संघ/संस्थाहरूलाई ९ प्रतिशत मुनाफा वितरण गर्न सफल भएको छ । चौथो साधारणसभाबाट ४ प्रतिशत, पाँचौं साधारणसभाबाट ६ प्रतिशत र छैठौं साधारणसभाबाट ९ प्रतिशत मुनाफा वितरण गर्न सफल भएकोछ । यस वर्ष यो भन्दा बढी मुनाफा आफ्ना शेयर सदस्य संघ संस्थालाई दिनु पर्नेमा गत वर्षमा मुलुकमा देखिएको आर्थिक संकटक बावजुद पनि विगतको प्रगतिलाई यथावत राख्न सफल भएको छ । यसलाई आगामी दिनमा विस्तार गर्नका लागि सबैको सक्रिय सहभागिता रहनेछ भन्ने अपेक्षा लिएका छौं । ५ सय सदस्यबाट कारोबार शुरु गरेको बैंकमा हाल आएर २५०० संघ/संस्था सदस्य बन्नु, ६४ जिल्लामा सदस्य विस्तार गर्नु, १९ वटा शाखा/उपशाखा सञ्चालन गरी कारोबार गर्नु, सहकारी क्षेत्रको विकासका लागि नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नु जस्ता कार्यले बैंक सक्षम हुदै गएको पुष्टी गर्दछ । विभिन्न चुनौतीका बावजुद पनि यसका सञ्चालकहरू, कर्मचारी लगायत सदस्य संघ/संस्थाहरूको सक्रियताका कारण नै राष्ट्रिय सहकारी बैंक आज मुलुकको आवश्यकता बन्दै गएको छ । बैंकको प्रगतिका लागि अहोरात्र खट्ने प्रबन्ध सञ्चालक सहित सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई लेखा समितिको तर्फबाट धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं ।

लेखा समितिले बैंकको दैनिक कारोबार व्यवस्थित गर्नुका साथै नीतिगत स्पष्टताका लागि सञ्चालक समितिलाई विभिन्न समयमा लिखित र अन्य समयमा मौखिक सुझाव दिदै आएको छ । लेखा समितिका सुझावहरूलाई सञ्चालक समितिले गंभिरताका साथ मनन गर्दै अगाडि बढेको कुरा जानकारी गराउन चाहन्छौं । कारोबार ऐन २०४८, सहकारी नियमावली २०४९, राष्ट्रिय सहकारी बैंकको विनियम २०५९, बैंकको आर्थिक, प्रशासनिक नियमावली, साधारणसभाका निर्णय अनुसार बैंकलाई अगाडि बढाउने कार्यमा सञ्चालक समिति सक्रिय रहेको पाइएको छ र सञ्चालक समितिलाई सल्लाह सुझाव दिएर र कतिपय विषयमा ध्यानाकर्षण गराएर लेखा समितिले काम गर्दै आएको व्यहोरा यस सभामा जानकारी गराउन चाहन्छौं । कानुनी रूपमा बैंकको कारोबारलाई साधुरो बनाइएको अवस्थामा पनि बैंकले प्रभावकारी रूपमा आफुलाई स्थापित गर्दै लगेको कुरा यसको कारोबारबाट प्रष्ट हुन्छ । आ.व. २०६६/६७ को लागि गत साधारणसभाबाट पारित कार्यक्रम र अनुमानित आय व्यय बमोजिम लक्ष्यमा पुग्न कति सफल भयो भनी हेर्दा :

क्रस	शिर्षक	अनुमानित	यथार्थ	प्रगती प्रतिशत
१	शेयर	३३,००,०० -	१५,३०,०७ -	४६
२	निक्षेप	१,१५,००,०० -	६५,६५,४६ -	५७
३	कर्जा	१,४२,६०,०० -	५३,८०,४६ -	३८
४	आम्दानी	१७,११,०० -	६०२९१ -	४८
५	खर्च	११,०३,५७ -	३९,६६७ -	५६
६	सञ्चालन मुनाफा	६,०७,४३ -	२,०६५४ -	३४

आदरणीय सदस्यज्यूहरू

सहकारी बैकले आर्थिक वर्ष २०६६/६७ मा आर्थिक, सांगठनिक तथा संस्थागत रूपमा उत्साहजनक कार्य गरेको छ। बैकलाई राष्ट्रबैंकबाट बैकिङ्ग कारोबारको स्वीकृति लिनका लागि सञ्चालक समितिले गरेको निरन्तर प्रयासले गर्दा नयाँ आर्थिक वर्षको शुरुवातमा स्वीकृती पाउन सफल भएको छ। नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ मा सहकारीलाई आर्थिक मेरुदण्डको एउटा आधार उल्लेख गर्नुका साथै संविधानसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दलहरूले 'सार्वजनिक, सहकारी र निजी क्षेत्र' को विकास र सहभागिता सहितको राष्ट्रिय अर्थनीति बनाउने सहमतिले पनि यो क्षेत्रलाई अझै प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढ्न प्रेरित गरेको छ। सहकारी क्षेत्रलाई तीन खम्बे आर्थिक नीतिमा पनि मुख्य आधारस्तम्भ बनाउनका लागि सहकारी क्षेत्रले अझै प्रयत्न गर्न आवश्यक छ। सहकारी क्षेत्रलाई अगाडि बढाउने कुरामा राष्ट्रिय सहकारी संघ लिमिटेड लगायतका निकायसंग समन्वय गरेर यो बैक अगाडि बढीरहेको र आगामी दिनमा पनि सहकारी क्षेत्रलाई व्यवस्थित गराउन बैकको प्रभावकारी भूमिका रहनेछ। मुलुकभरका विभिन्न सहकारी संघ संस्थाहरू बैकमा आवद्ध हुने तथा यसको सञ्जाल विस्तार हुने प्रक्रियासगै बैकको प्रभावकारीता बढ्दै गएको छ। यसलाई अझै प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाउनका लागि निम्नानुसारका कामहरू गर्नु पर्ने सुझाव दिइन्छ :-

१. सहकारी विभागको अनुगमनमा कारोबार गर्दै आएको राष्ट्रिय सहकारी बैकले अब नेपाल राष्ट्र बैकको निर्देशन अनुसार काम गर्नुपर्ने भएको छ। सहकारी बैक ऐनका लागि पहल गर्ने यसका नीति नियमका बारेमा सञ्चालक, कर्मचारी लगायत सदस्य संघ/संस्थालाई जानकारी गराउन आवश्यक छ।
२. राष्ट्रिय सहकारी बैकलाई सम्पूर्ण सहकारीहरूको पूर्ण बैक बनाउनका लागि नीतिगत सुधारतर्फ सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गर्नुका साथै लघुवित्त कार्यक्रमका लागि पहल गर्न आवश्यक छ।
३. राज्यले विपन्न वर्गलाई लक्षित गरी विभिन्न वित्तीय संघ/संस्थाहरूमाफत लगानी गर्ने राज्यका विभिन्न कोषहरू (ग्रामिण स्वावलम्बन, वैदेशिक रोजगारी, गरिवी निवारण) लाई राष्ट्रिय सहकारी बैक माफत लक्षित वर्गमा पुऱ्याउने तथा राज्यका तर्फबाट सहकारी क्षेत्रमा जाने सम्पूर्ण रकम राष्ट्रिय सहकारी बैक माफत गराउने नीति बनाउनका लागि जोडदार पहलकदमी गर्न आवश्यक छ।
४. सदस्य बन्न नसकेका ११ जिल्लाका सहकारीहरूलाई पनि बैकमा आवद्ध बनाई मुलुकका सबै सहकारी संस्थाहरू बैकमा आवद्ध बनाउने, आवद्ध सबै संघ/संस्थाहरूलाई अनिवार्य रूपमा बैकसंग कारोबार गर्ने किसिमको योजना निर्माण गर्न आवश्यक छ।
५. बैकमा आवद्ध सहकारी संघ/संस्थाका सदस्यहरूबाट निक्षेप स्वीकार गर्न पाउने तथा अन्य बैकिङ्ग कारोबारका लागि व्यवस्था गर्न सम्बन्धित निकायसंग पहल गर्न आवश्यक छ।
६. बैकको कारोबारलाई देशव्यापी बनाउन सञ्चालन गरिएका शाखा उपशाखाहरूलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनका लागि समन्वय, रेखदेख, निरिक्षण, निर्देशनका साथै कर्मचारीहरूको दक्षता अभिवृद्धिको लागि आवश्यकता अनसारको शिक्षा, तालिम र भ्रमणको व्यवस्था गर्न आवश्यक छ।

७. मुलुकभरका सहकारीहरुको छाता संगठनका रुपमा विकास भएको राष्ट्रिय सहकारी बैकका बारेमा देश विदेशमा समेत प्रचार प्रसारका लागि वेभसाइटलाई व्यवस्थित गराउनुका साथै बैकको मुखपत्र (पत्रिका) प्रकाशन गरी बैकका गतिविधिबारे जानकारी गराउन आवश्यक छ ।
८. सदस्य बढ्दै गएको अवस्था रहेकाले राष्ट्रिय सहकारी बैकको साधारणसभामा प्रतिनिधिमुलुक सहभागिता गराउने, क्षेत्रगत रुपमा सञ्चालक छनौट गर्ने प्रावधान राख्नेतर्फ ध्यान दिनुका साथै शाखा उपशाखा सञ्चालन गर्ने उपसमितिहरुलाई तालिम, भ्रमण, गोष्ठीको व्यवस्था गर्न आवश्यक रहेको छ ।
९. नेपाल गाउँ नै गाउँले भरिएको कृषिप्रधान मुलुक हो, ग्रामिण क्षेत्रका सहकारीहरुलाई व्यवस्थित गराउने, महिला तथा विपन्न वर्गले सञ्चालन गरेका सहकारीलाई आर्थिक सहयोग पुग्ने किसिमका कार्यक्रम ल्याउने तथा सहकारी शिक्षालाई व्यापक बनाउने खालका कार्यक्रम ल्याउन आवश्यक छ ।
१०. लगानीलाई उत्पादनमुखी, उच्चम गरी सर्वसाधारणको आयस्तर माथि उठाउने क्षेत्रमा विस्तार गर्न आवश्यक छ ।
११. सहकारी क्षेत्रमा आम जनसमुदायको आकर्षणसँगै यो क्षेत्रमा गलत प्रवृत्तिहरु पनि देखिदै गएकाले सहकारी ऐन, नियम र मूल्य मान्यता अनुसार अगाडि बढ्ने परम्पराको थालनीका लागि राष्ट्रिय सहकारी संघ लि.संग समन्वय गर्न आवश्यक छ ।

राष्ट्रिय सहकारी बैकले ७ वर्षको अवधीमा आफुलाई क्रमशः प्रौढ बनाउदै लगेको छ । यो बैक सम्पूर्ण सहकारी संघ, संस्था र तीनमा आवद्ध सहकारीकर्मीहरुको बैक हो भन्ने सोचका साथ सबै सहकारी संघ/संस्थाहरुले मिलेर यसलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडि बढाउन आवश्यक छ । मुलुकको आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउनका लागि सहकारी क्षेत्रको प्रभावकारीता बढाउने सन्दर्भमा बैकको आकर्षण बढाउन सबै सदस्य संघ/संस्थाहरुको भूमिकाले महत्वपूर्ण कार्य गर्नु पर्दछ । बैकलाई सफल बनाउन नीतिगत कुरा देखि व्यवहारीक पक्षलाई सन्तुलन गर्दै सबैको सहयोग लिनेगरी समन्वय गरेर अगाडि बढ्न सञ्चालक समितिलाई सुझाव दिन चाहन्छौ । सञ्चालक समिति, उपसमितिहरु, कर्मचारी सहित सदस्य संघ/संस्थाहरुसंग समन्वय गरेर अगाडि बढ्न लेखा समिति सदैव क्रियाशिल रहनेछ ।

अन्त्यमा लेखा समितिलाई आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा नीतिगत निर्णय र कार्यान्वयनको निरीक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने सञ्चालक समितिका अध्यक्षज्यू, प्रबन्ध सञ्चालकज्यू, सञ्चालक समिति तथा कर्मचारी वर्गमा धन्यवाद दिदै आगामी दिनमा समेत यस्तै सहयोगको अपेक्षा राख्दछौ । साधारणसभामा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्य संघ संस्थाका प्रतिनिधि मित्रहरु समक्ष साधारणसभामा प्रस्तुत प्रस्ताव माथि गंभिर छलफल गरी राष्ट्रिय सहकारी बैकलाई सहकारी क्षेत्रको पूर्ण बैक बनाउन, संस्थाको आर्थिक अवस्था अनुसार शेयर थप गर्न, सदस्यको संख्या विस्तार गर्न, केन्द्रीय कार्यालय, शाखा तथा उपशाखामार्फत नियमित कारोबार गरिदिनुहुन, बैकका सामु आउने चुनौतीको मिलेर सामना गर्न तथा सहकारीता मार्फत कृषि प्रधान देश नेपालको विकासमा सक्रिय सहभागिता जनाउनुका अतिरिक्त मुलुकको आर्थिक परिवर्तनका लागि सहकारीलाई मुख्य विकल्पको रुपमा अगाडि बढाउन एकजुट भई कार्य गर्न अनुरोध गर्दछौ । साथै राष्ट्रिय सहकारी बैकको उन्नतीका लागि संस्थाको नीतिगत अधिकारक्षेत्र भित्र रहेर अनुगमन कार्यमा लेखा समिति दृढताका साथ लागि रहने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै लेखा समितिको प्रतिवेदन अन्त्य गर्दछौ ।

सहकारी अभिवादनसहित
धन्यवाद ।

मिति :- २०६७/पौष २४ गते शनिवार ।
बनेपा पार्टी भेन्यू, वनेपा-६ काभ्रे ।

संयोजक- कुलचन्द्र अधिकारी
सदस्य - रामबहादुर जिंसी
सदस्य- कुमार खत्री

GOPAL KUMAR SHRESTHA
Chartered Accountant

Dev Nagar,
Saithu Ganesh Tole
Lalitpur SMC - 9 Nepal
Phone : 5-537850
gkshrestha@wlink.com.np

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेडका
शेयरधनि सदस्यहरु समक्ष
लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन

हामीले राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेडको यसै साथ संलग्न २०६७ आषाढ मसान्तको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०६६/६७ को नाफा नोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह विवरणको लेखा परीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । वित्तीय विवरणहरु प्रतिको उत्तरदायित्व व्यवस्थापनमा रहेको छ । व्यवस्थापनले तयार गरेका ती वित्तीय विवरणहरु उपर लेखा परीक्षणको आधारमा आफ्नो मन्तव्य जारी गर्नु हाम्रो उत्तरदायित्व हो ।

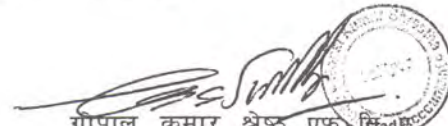
लेखा परीक्षणको सर्वमान्य सिद्धान्तको आधारमा हामीले नेपाल लेखापरीक्षण मान र प्रचलित अन्य लेखापरीक्षण मान अनुरूप लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । वित्तीय विवरणहरु सारभूत रुपमा गलत आंकडा रहित छ भन्ने कुरामा विश्वस्त हुनको लागी लेखा परीक्षण योजना तयार गरी तदनुसार लेखा परीक्षण सम्पन्न गर्नु पर्दछ । वित्तीय विवरणमा उल्लेखित रकम र खुलाइएका अन्य विवरणलाई पुष्ट्याई गर्ने प्रमाणको छडके परीक्षण समेत लेखा परीक्षणमा समावेश हुन्छ । सहकारी बैंकले अवलम्बन गरेको लेखा सिद्धान्त, व्यवस्थापनले गरेका महत्वपूर्ण अनुमान एवं वित्तीय विवरणको प्रस्तुतिको समग्र स्थितिको मुल्याङ्कन पनि लेखा परीक्षणमा समावेश हुन्छ । लेखा परीक्षणले हाम्रो मन्तव्यलाई पर्याप्त आधार प्रदान गर्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं ।

हामीले परीक्षण गरेको हिसाब किताब तथा प्राप्त जानकारीहरुबाट देहाय अनुसार प्रतिवेदन पेश गरेका छौं ।

१. माग गर्दा सहकारी बैंकले उपलब्ध गराएको हरहिसाबको विवरण सन्तोषजनक छ ।
२. सहकारी बैंकको हिसाब किताब प्रचलित कानून तथा प्रचलन अनुसार राखेको देखिन्छ ।
३. संलग्न वित्तीय विवरणहरु प्रचलित कानून र सहकारी विभागको निर्देशानुसार छन र सहकारी बैंकले राखेको हिसाब किताब र अभिलेख संग दुस्त रहेका छन ।
४. सहकारी बैंकका कुनै संचालक तथा कर्मचारीहरुले कानून विपरीत वा सहकारी बैंकलाई हानी नोक्सानी हुने कार्य गरेको देखिन आएको छैन ।
५. सहकारी बैंकको कारोवारहरु सन्तोषप्रद रुपमा संचालन भएको छ ।

हाम्रो रायमा हामीलाई प्राप्त सुचना तथा उपलब्ध गराईएको जानकारीहरुकै आधारमा एवं यसै साथ संलग्न लेखा सिद्धान्त तथा लेखा टिप्पणीहरु साथ अध्ययन गर्दा संलग्न वित्तीय विवरणहरुले सहकारी बैंकको २०६७ आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति र सो मितिमा समाप्त आर्थिक वर्षको संचालन नतीजा र नगद प्रवाहको यथार्थ तथा उचित चित्रण गर्दछ ।

मिति २०६७/११/१२
काठमाण्डौ

गोपाल कुमार श्रेष्ठ एफ
चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
२०६७ आषाढ ३२ गतेको (परिष्कृत)
वासलात

पूजी तथा दायित्व	अनुसूची	यस आ.व. रु.	गत आ.व. रु.
१. शेयर पुजी	४.१	१५३,००७,३००	१३०,९७७,१००
२. जगेडा तथा कोषहरु	४.२	८,४६१,८८३	११,६३९,०३२
३. तिन बांकी कर्जा तथा सापटी	४.३	१९,०००,०००	८,०००,०००
४. निक्षेप दायित्व	४.४	६५६,५४६,३००	३७५,२७७,०६६
५. प्रस्तावित तथा भुक्तानी दिन बांकी लाभांश		११,९००,०००	
६. आयकर दायित्व		२४८,७१६	१,४६४,५५५
७. अन्य दायित्व	४.५	७७,३५१,१०२	७६,८३८,८२१
कूल दायित्व		९२६,५१५,३०२	६०४,१९६,५७४

सम्पत्ति	अनुसूची	यस आ.व. रु.	गत आ.व. रु.
१. नगद मौज्दात	४.६	९,६६१,७०४	८,०२२,९७४
२. बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	४.७	२७९,३४५,८३०	१७३,९०७,६२५
३. लगानी	४.८	२३,३६७,३८९	१५,१०५,०००
४. कर्जा सापट तथा विल खरिद	४.९	५३८,०४५,६४८	३२९,६६४,४२४
५. स्थिर सम्पत्ति	४.१०	७,२६९,७७२	१,७९४,४३२
६. अन्य सम्पत्ति	४.११	६८,८२४,९५९	७५,७०२,११९
कूल सम्पत्ति		९२६,५१५,३०३	६०४,१९६,५७४

प्रमुख लेखा नीतिहरु	अनुसूची ४.१८
लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु	अनुसूची ४.१९

४.१ देखी ४.११ सम्मका अनुसूचीहरु वासलातका अभिन्न अंग हुन् ।

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

के.वी. उप्रेती
प्रबन्ध संचालक

रमेश प्रसाद पोखरेल
अध्यक्ष

गोपाल कुमार श्रेष्ठ, एफ सी ए
गोपाल श्रेष्ठ एण्ड कम्पनी
चाटर्ड एकाउन्टेन्ट्स

नवराज उपाध्याय
प्रबन्धक

मिति १२, पौष २०६७
स्थान: बानेश्वर, काठमाडौं

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर

मिति २०६६/०४/०९ देखि २०६७/०३/३२ सम्म

नाफा नोक्सान हिसाब

विवरण	अनुसूची	यस आ.व. ह.	गत आ.व. ह.
१. ब्याज आम्दानी	४.१२	५३,०८६,८०९.९३	३०,१८४,०५६.००
२. ब्याज खर्च	४.१३	२५,९६२,२४७.४६	१३,२५५,२२३.००
खुद ब्याज आम्दानी		२७,१२४,५६२.४७	१६,९२८,८३३.००
४. अन्य सञ्चालन आम्दानी	४.१४	६,१७८,२९३.३२	२,७१०,६७५.००
५. सटही घटवढ आम्दानी			
कूल सञ्चालन आम्दानी		३३,३०२,८५५.७९	१९,६३९,५०८.००
६. कर्मचारी खर्च	४.१५	४,७४३,९३०.६०	२,४२२,४६४.००
७. अन्य सञ्चालन खर्च	४.१६	७,५११,७६०.८०	४,६७८,५४८.००
८. सटही घटवढ नोक्सान			
सम्भावित नोक्सानी ब्यवस्था अधिको सञ्चालन मूनाफा		२१,०४७,१६४.३९	१२,५३८,४९६.००
९. सम्भावित नोक्सानी ब्यवस्थाहरु	४.१७	१,४१८,६६१.३०	४७२,३६८.००
सञ्चालन मूनाफा		१९,६२९,५०३.०९	१२,०६६,१२८.००
१०. उपशाखा कार्यालयहरुको नाफा		१,०२६,४६५	३०१,७२५.००
११. गैर सञ्चालन आम्दानी/(नोक्सान)			
१२. सम्भावित नोक्सानी ब्यवस्थाबाट फिर्ता			
नियमित कारोवारबाट भएको मूनाफा		२०,६५४,९६८.०३	१२,३६७,८५३.००
१३. असामान्य कारोवारहरुबाट भएको मूनाफा/खर्च			
सम्पूर्ण कारोवार समावेश पछिको खुद मूनाफा		२०,६५४,९६८.०३	१२,३६७,८५३.००
१४. कर्मचारी बोनस ब्यवस्था		५७२,०००.००	३२५,०००.००
१५. आयकर ब्यवस्था		४,०१६,५९३.६९	२,४१८,९६९.००
यस वर्षको			
गत वर्षसम्मको		११३,५२३.००	
स्थगन कर खर्च (आम्दानी)			
खुद नाफा/नोक्सान		१५,९५२,८५१.४३	९,६२३,८९२.००

४.१२ देखि ४.१७ सम्मका अनुसूचीहरु नाफा नोक्सान हिसाबका अभिन्न अंग हुन ।

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

के.वी. उप्रेती
प्रबन्ध संचालक

रमेश प्रसाद पोखरेल
अध्यक्ष

गोपाल कुमार श्रेष्ठ, एफ सी ए
गोपाल श्रेष्ठ एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

नवराज उपाध्याय
प्रबन्धक

मिति १२ पौष २०६७
स्थान: बानेश्वर, काठमाडौं

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर

नगद प्रवाह विवरण

आर्थिक वर्ष २०६६/६७

गत आ.व. रु.	विवरण		यस आ.व. रु.
७,८४५,४७५	(क)	संचालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह	१४,३५५,८००
१२,३६७,८५५		कर्मचारी वोनस र आयकर व्यवस्था अगाडिको नाफा	२०,६५४,९६८
१,३३०,२२२		जोडने	२,८३८,७९७
३३६,५०८	१	हासकट्टी	१,०९१,७९२
२३१,९२६	२	पूर्व संचालन र शाखा विस्तार खर्च अपलेखन	२७८,४२४
७०२,७८२	३	संभावित कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	१,४१८,६६१
२५,०००	४	कर्मचारी उपदान व्यवस्था	५०,०००
३४,००६	५	गत वर्षको समायोजन	-
१३,६९८,०७७		समायोजन पछिको नाफा	२३,४९३,७६५
		कार्यशील पूजिमा भएको परिवर्तन	(
६६,४६८,२८२	१	चालू दायित्वमा वृद्धि वा (कमी)	५१२,२८१
(७१,०५८,४४६)	२	चालू सम्पत्तिमा कमी वा (वृद्धि)	(५,४७५,३४०)
९,१०७,९९३		आयकर भुक्तानी अगाडि संचालनबाट नगद प्रवाह	१८,५३०,७०७
		घटाउने	
(१,२६२,४३९)		यस आ. व. मा आयकर भुक्तानी	(४,१७४,९०७)
७,८४५,४७५		संचालन गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	१४,३५५,८००
	(ख)	लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह	
(३,५००,०००)		लगानी मा वृद्धि	(८,२६२,३८९)
(९७०,६११)	१	स्थिर सम्पत्ति खरिद	(२,७६८,२३५)
(४,४७०,६११)		लगानी गतिविधिमा खुद नगद प्रयोग	(११,०३०,६२४)
	(ग)	वित्तीय गतिविधिको नगद प्रवाह	
६८,२२४,५५३	१	निक्षेप हिसाबमा वृद्धि वा (कमी)	२८१,२६९,२३४
(७३,४०८,९८२)	२	कर्जा सापटी तथा लगानीमा कमी वा (वृद्धि)	(२१०,५४७,६७५)
६९,५०८,०००	३	चुक्ता शेयर पूजिमा भएको वृद्धि (वोनस शेयर वाहेक)	२२,०३०,२००
	४	सापटमा वृद्धि	११,०००,०००
६४,३२३,५७१		वित्तीय गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह	१०३,७५१,७६०
७४,६९८,४३५		कुल गतिविधिबाट नगद प्रवाह (क + ख + ग)	१०७,०७६,९३६
		जोडने	
१०७,२३२,१६४		गत वर्षको बैंक तथा नगद मौज्दात	१८१,९३०,५९९
१८१,९३०,५९९		कुल नगद तथा बैंक मौज्दात	२८९,००७,५३५

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदको आधारमा

के.वी उप्रेती
प्रबन्ध संचालक

रमेश प्रसाद पोखरेल
अध्यक्ष

गोपाल कुमार श्रेष्ठ, एफ सी ए
गोपाल श्रेष्ठ एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

नवराज उपाध्याय
प्रबन्धक

मिति १२ पौष २०६७

स्थान: बानेश्वर, काठमाडौं

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
मिति २०६६/०४/०१ देखि २०६७/०३/३२ सम्म
नाफा नोक्सान बाडफाइड हिसाब

विवरण	अनुसूची	यस आ.व. रु.	गत आ.व. रु.
आम्दानी			
१. गत वर्षसम्मको सञ्चित मुनाफा		६,३४०.००	६८,४२०।००
२. यस वर्षको मुनाफा		१५,९५२,८५१.४३	९,६२३,८९४.००
३. सटही घटबढ कोष			
४. गत वर्षको स्थगन कर समायोजन			-
जम्मा		१५,९५९,१९१.४३	९,६९२,३१४.००
खर्च			
१. गत वर्षसम्मको सञ्चित नोक्सान			
२. यस वर्षको नोक्सान			
३. साधारण जगेडाकोष		३,९८८,२१२.८६	२,४०५,९७४.००
४. भैपरी आउने जगेडा			
५. संस्था विकास कोष		५०,०००.००	५०,०००.००
६. लाभांश समीकरण कोष			
७. कर्मचारी सम्बन्धी जगेडाहरु			
८. प्रस्तावित लाभांश		११,९००,०००।००	७,२३०,०००.००
९. प्रस्तावित बोनस शेयर जारी			
१०. विशेष जगेडा कोष			
११. सटही घटबढ कोष			
१२. पूंजी फितां जगेडा कोष			
१३. पूंजी समायोजन कोष			
१४.			
जम्मा		१५,९३८,२१२.८६	९,६८५,९७४.००
सञ्चित मुनाफा/(नोक्सान)		२०,९७८.५७	६,३४०.००

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

के.वी. उप्रेती
प्रबन्ध संचालक

रमेश प्रसाद पोखरेल
अध्यक्ष

गोपाल कुमार श्रेष्ठ, एफ सी ए
गोपाल श्रेष्ठ एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

नवराज उपाध्याय
प्रबन्धक

मिति १२ पौष २०६७
स्थान: बानेश्वर, काठमाडौं

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर

इक्वीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष २०६६/६७

विवरण	शेयर पुँजी	शेयर प्रिमियम	पुनर्मुल्यांकन कोष	संचित नाफा (नोक्सान)	साधारण जगेडा कोष	सहकारी विकास कोष	कुल रकम
मौज्दात आषाढ ३१, २०६५	६१,४६९,१००			६८,४२०	१,८४६,७१८	१००,०००	६३,४८४,२३८
लेखानीतिमा परिवर्तन							
पुनर्स्थापित मौज्दात	६१,४६९,१००			६८,४२०	१,८४६,७१८	१००,०००	६३,४८४,२३८
समायोजन:							
सम्पति पुनर्मुल्यांकनमा बचत (घाटा)							
लगानी पुनर्मुल्यांकनमा बचत (घाटा)							
आय विवरणमा समावेश नगरिएका नाफा/घाटा							
यस वर्षको खूद नाफा							
लाभांश							
शेयर पुँजी निष्कासन							
सहकारी विकास कोष	६९,५०८,०००			९,६२३,८९४		५००००	९,६२३,८९४
साधारण जगेडा कोष				(७,२३०,०००)			(७,२३०,०००)
				(५०,०००)			६९,५०८,०००
साधारण जगेडा कोष				(२,४०५,९७४)	२,४०५,९७४		
मौज्दात आषाढ ३१, २०६६	१३०,९७७,१००			६,३४०	४,२५२,६९२	१५०,०००	१३५,३८६,१३२
सम्पति पुनर्मुल्यांकनमा बचत (घाटा)							
लगानी पुनर्मुल्यांकनमा बचत (घाटा)							
आय विवरणमा समावेश नगरिएका नाफा/घाटा							
यस वर्षको खूद नाफा							
पुनर्स्थापित नाभांश							
शेयर पुँजी निष्कासन							
सहकारी विकास कोष	२२,०३०,२००			१५,९५२,८५१		५०,०००	१५,९५२,८५१
साधारण जगेडा कोष				(११,९००,०००)			(११,९००,०००)
				(५०,०००)			२२,०३०,२००
साधारण जगेडा कोष				(३,९८८,२१३)	३,९८८,२१३		
मौज्दात आषाढ ३१, २०६७	१५३,००७,३००			२०,९७९	८,२४०,९०५	२००,०००	१६१,४६९,१८३

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर

शेयर पूजा विवरण

(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४१

गत आ.व. रु.	विवरण		यस आ.व. रु.	
६४०,०००,०००.००	१. शेयर पूजा १.१ अधिकृत पूजा	क) ६४०००० साधारण शेयर प्रतिशेयर रु. १०००/। ले ख) नन् (रिडिमेबल प्रिफरेन्स शेयर प्रतिशेयर रु.ले ग) रिडिमेबल प्रिफरेन्स शेयर प्रतिशेयर रु.ले	६४०,०००,०००.००	
३२०,०००,०००.००	१.२ जारी पूजा	क) ३२०००० साधारण शेयर प्रतिशेयर रु. १०००/। ले ख) नन् (रिडिमेबल प्रिफरेन्स शेयर प्रतिशेयर रु.ले ग) रिडिमेबल प्रिफरेन्स शेयर प्रतिशेयर रु.ले	३२०,०००,०००.००	
१३०,९७७,१००.००	१.३ चूक्ता पूजा	क) १५३००७३ साधारण शेयर प्रतिशेयर रु. १०००/। ले ख) प्रस्तावित बोनस शेयर प्रति शेयर रु ले ग) नन् (रिडिमेबल प्रिफरेन्स शेयर प्रतिशेयर रु.ले घ) रिडिमेबल प्रिफरेन्स शेयर प्रतिशेयर रु.ले	१५३,००७,३००.००	
शेयर स्वामित्व				
शेयर पुंजी	%	विवरण	%	शेयर पुंजी
१२०,८२५,०००.००	९२।२	१. स्वदेशी स्वामित्व		
१०,०००,०००.००	७.६	१.१ सहकारी संस्था	९३	१४२,८२७,०००.००
१५२,१००.००	०।१	१.२ नेपाल सरकार	७	१०,०००,०००.००
		१.३ अन्य(आंशिक भूक्तानी भएको)	०	१८०,३००.००
		२. बैदेशिक स्वामित्व	०	
१३०,९७७,१००.००	१००	जम्मा	१००	१५३,००७,३००.००

जगेडा तथा कोषहरु
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.२

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
४,२५२,६९२.००	१. साधारण जगेडा कोष	८,२४०,९०४.८६
७,२३०,०००.००	२. पूंजीगत जगेडा कोष	
	३. प्रस्तावित लाभांश	
१५०,०००.००	४. अन्य जगेडा तथा कोष क) भैपरी आउने जगेडा ख) संस्था विकास कोष ग) लाभांश समिकरण कोष घ) विशेष जगेडा कोष ड) सम्पत्ति पूनमूल्याङ्कन कोष च) अन्य स्वतन्त्र कोष	२००,०००.००
६,३४०.००	५. सञ्चित नाफा/नोक्सान	२०,९७८.५७
	६. सटही घटबढ कोष	
११,६३९,०३२.००	जम्मा	८,४६१,८८३.४३

तिर्न बांकी कर्जा (सापटी)
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.३

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
	क. स्वदेशी	
	१. नेपाल सरकार	१०,०००,०००.००
	२. नेपाल राष्ट्र बैंक	
	३. रिपो दायित्व	
८,०००,०००.००	४. अन्तर बैंक तथा वित्तीय संस्था ५. अन्य संगठित संस्थाहरु ६. अन्य	९,०००,०००.००
८,०००,०००.००	जम्मा	१९,०००,०००.००
	ख. विदेशी	
	१. बैंकहरु	
	२. अन्य	
	जम्मा	
८,०००,०००.००	जम्मा (क+ख)	१९,०००,०००.००

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.
केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
निलेप हिसाब
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ८८

गत आ.व. ह.	विवरण	यस आ.व. ह.
	१. ब्याज तिर्नु नपने खाताहरु क. चल्ली हिसाब १. स्वदेशी मूद्रा १.१ नेपाल सरकार १.२ क वर्गका इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाहरु १.३ अन्य इजाजतपत्र प्राप्त वित्तीय सीधाहरु १.४ अन्य संगठित संस्थाहरु १.५ ब्यक्तिगत १.६ अन्य २. विदेशी मूद्रामा २.१ नेपाल सरकार २.२ क इजाजतपत्र प्राप्त वित्तीय सीधाहरु २.३ अन्य इजाजतपत्र प्राप्त वित्तीय सीधाहरु २.४ अन्य संगठित संस्थाहरु २.५ ब्यक्तिगत २.६ अन्य ख. माजिन १. कर्मचारी जमानत २. जमानत माजिन ३. प्रतिपत्र माजिन ग. अन्य १. स्वदेशी मूद्रामा १.१ वित्तीय संस्थाहरु १.२ अन्य संगठित संस्थाहरु १.३ ब्यक्तिगत २. विदेशी मूद्रामा २.१ वित्तीय संस्थाहरु २.२ अन्य संगठित संस्थाहरु २.३ ब्यक्तिगत	
	ब्याज तिर्नु नपने खाताहरुको जम्मा	
३६८,०६१,९६६.००	२. ब्याज तिर्नु पने खाताहरु क. बचत हिसाब १. स्वदेशी मूद्रामा १.१ संघ संस्थाहरु १.२ ब्यक्तिगत १.३ अन्य २. विदेशी मूद्रामा २.१ संघ संस्थाहरु २.२ ब्यक्तिगत २.३ अन्य ख. मूद्दी हिसाब १. स्वदेशी मूद्रामा १.१ संघ संस्थाहरु १.२ ब्यक्तिगत १.३ अन्य २. विदेशी मूद्रामा २.१ संघ संस्थाहरु २.२ ब्यक्तिगत २.३ अन्य ग. मागेको बखत तिर्नु गर्ने हिसाब १. स्वदेशी मूद्रामा १.१ क वर्गका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरु १.२ अन्य इ.प्रा. वित्तीय संस्थाहरु १.३ अन्य संगठित संस्थाहरु १.४ ब्यक्तिगत १.५ अन्य २. विदेशी मूद्रामा २.१ क वर्गका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरु २.२ अन्य इ.प्रा. वित्तीय संस्थाहरु २.३ अन्य संगठित संस्थाहरु २.४ ब्यक्तिगत २.५ अन्य घ. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट १. संगठित, संस्था २. ब्यक्तिगत ३. अन्य	६४१,६३६,३००.४८
७,२१४,१००.००		१४,९१०,०००.००
३७५,२७७,०६६.००	ब्याज तिर्नु पने खाताहरुको जम्मा	६५६,५४६,३००.४८
३७५,२७७,०६६.००	जम्मा निलेप	६५६,५४६,३००.४८

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.
केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
अन्य दायित्व
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.५

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
११२,५००.००	१. पेन्सन/उपदान कोष	१३७,५००.००
	२. कर्मचारी सञ्चय कोष	
	३. कर्मचारी कल्याण कोष	
३२८,४६८.००	४. कर्मचारी वोनस व्यवस्था	५७२,०००.००
४८६,९३१.००	५. निक्षेपमा भूक्तानी दिन बांकी ब्याज	९६०,०८९.८७
	६. सापटीमा भूक्तानी दिन बांकी ब्याज	
	७. पाकी नसकेको डिस्काउण्ट र कमिशन	
८२,४५७.००	८. सण्डी क्रेडिटर्स	८५०,४५७.७३
६८,४२४,५२१.००	९. शाखा मिलान हिसाब	६६,२६४,९२९.०४
८७७,३३७.००	१०. कर दायित्व(TDS)	२,९६२,५३३.९७
	११. लाभाशं भूक्तानी दिन बांकी	१,६६१,५८५.५१
६,५२६,६०७.००	११. अन्य (उपशाखा कार्यालयको नाफा)	३,९४२,००५.८०
७६,८३८,८२१.००	जम्मा	७७,३५१,१०१.९२

नगद मौज्जात
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.६

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
८,०२२,९७४.००	१. स्वदेशी मुद्रा (सिक्का समेत)	९,६६१,७०४.३८
	२. विदेशी मुद्रा	
८,०२२,९७४.००	जम्मा	९,६६१,७०४.३८

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्जात
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.७

गत आ.व. रु.	विवरण	स्वदेशी मुद्रा	विदेशी मुद्रा रु. मा			कूल रु.
			भा.रु.	परिवर्त्य वि.मु.	जम्मा	
१६९,४७३,२३५.०० ४,४३४,३९०.००	१. स्वदेशी इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरु क. चल्ती खाता ख. अन्य खाता २. विदेशी बैंकहरु क. चल्ती खाता ख. अन्य खाता	२७९,३४५,८३०.२५				२७९,३४५,८३०.२५
१७३,९०७,६२५.००	जम्मा	२७९,३४५,८३०.२५				२७९,३४५,८३०.२५

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
लगानी

(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.८

गत आ.व. रु.	विवरण	प्रयोजन		यस आ.व. रु.
		ब्यापारिक	अन्य	
१०५,०००.००	१. नेपाल सरकारको ट्रेजरी विल २. नेपाल सरकारको वचतपत्र ३. नेपाल सरकारको अन्य ऋणपत्र ४. ने.रा. बैंक ऋणपत्र ५. विदेशी ऋणपत्र ६. स्वदेशी इजाजतपत्रप्राप्त संस्था(cooperative) ७. विदेशी बैंक ८. संगठित संस्थाहरुको शेयर ९. संगठित संस्थाहरुको डिविन्चर तथा बन्ड १०. अन्य लगानी (मूहती निक्षेप)			१३,२६२,३८९.०६
१५,०००,०००.००				१०५,०००.००
१५,१०५,०००.००	कूल लगानी ब्यवस्था			१०,०००,०००.००
१५,१०५,०००.००	खूद लगानी			२३,३६७,३८९.०६

कर्जा सापट र विल्स खरिदको सुरक्षण

२०६७ आषाढ मसान्त

अनुसूची ४.९क

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
३३२,९६३,९९५.००	(क) सुरक्षित	५४३,५१९,६६९.७७
३३२,९६३,९९५.००	१. चल/अचल सम्पत्तीको सुरक्षणमा २. स्वदेशी इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको जमानतमा ३. सरकारी जमानतमा ४. अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणिकृत बैंकको जमानतमा ५. निर्यात कागजातको सुरक्षणमा ६. मूहती रसिदको सुरक्षणमा (क) संस्थाको आफ्नै मूहती रसिदको सुरक्षण (ख) अन्य इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाको मूहती रसिदको सुरक्षण ७. सरकारी ऋणपत्रको सुरक्षणमा ८. काउन्टर जमानतमा ९. ब्यक्तिगत/सामुहिक जमानतमा १०. अन्य सुरक्षणमा	५४३,५१९,६६९.७७
३३२,९६३,९९५.००	(ख) असुरक्षित जम्मा	५४३,५१९,६६९.७७

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर

कर्जा सापट तथा बिल खरिद बर्गिकरण र सोको लागी व्यवस्था

१२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४०

गत आ.व. र.	विवरण	स्वदेशी कर्जा		विदेशी	जन्मा	स्वदेशी	विदेशी	जन्मा	यस आ.व. र.
		विगत	आ.व. अविगत						
३३२,९६३,९९५.००	१. सक्रिय कर्जा सापट (Performing) १.१ असल १.२ पुनरसंरचना गरिएको २. निस्किय कर्जा सापट (Non Performing) २.१ कमसल २.२ शंकास्पद २.३ खराब		५४३,५११,६६९.७७						५४३,५११,६६९.७७
			५,४३५,११६.७०						५,४३५,११६.७०
			३०,९०४.६५						३०,९०४.६५
			५,४६६,०२१.३४						५,४६६,०२१.३४
			३,३११,६२०.०५						३,३११,६२०.०५
३,४९६,७८९.००	४. गत वर्षसम्मको व्यवस्था ४.१ असल ४.२ पुनरसंरचना ४.३ कमसल ४.४ शंकास्पद ४.५ खराब ४.६ अतिरिक्त कर्जा नोक्सानी व्यवस्था		३,३११,६२०.०५					३,३११,६२०.०५	
२,५९६,७८९.००	(ग) गत वर्षसम्मको कूल व्यवस्था (घ) यस वर्षको व्यवस्थाबाट फिर्ता		३,३११,६२०.०५					३,३११,६२०.०५	
७०२,७८२.००	(ङ) यस वर्षको खूद परिवर्तन (शप) (च) यस वर्षको शपघट (खूद)		२,१५४,४०१.३०					२,१५४,४०१.३०	
३२९,६६४,४२४.००	खूद कर्जा (क-ख)		५३८,०४५,६४८.४२					५३८,०४५,६४८.४२	

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.
केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
रिबर सम्पत्ती

(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनसूची ४.१०

गत आ.व. रू.	विवरण	सम्पत्ती				अन्य	यस आ.व. रू.
		भवन	परिवहन साधन	मीशिनरी	कार्यालय सामान		
२,७९६,३८५.००	१. परलमाल (क) गत वर्षको मौज्जात		१२०,०५०.००		२,९८४,३३५.००		३,१०४,३८५.००
३०८,०००.००	(ख) यस वर्ष थप		२,४८७,९७५.००		२८०,२६०.००		२,७६८,२३५.००
	(ग) यस वर्ष पुनर्मुल्याङ्कन/पुनर्लेखन						
	(घ) यस वर्षको विक्रि						
	(ङ) यस वर्षको अपलेखन						
३,१०४,३८५.००	कुल (क+ख+ग+घ+ङ) परलमाल		२,६०८,०२५.००		३,२६४,५९५.००		५,८७२,६२०.००
	२. हास कटौती						
१,६३६,०५६.००	(क) गत वर्षसम्मको		७०,८७७.००		१,९०१,६८७.००		१,९७२,५६४.००
३३६,५०८.००	(ख) यस वर्षको		३४१,५६५.००		३३४,२२७.००		६७५,७९२.००
	(ग) हासकटौती पुनर्मुल्याङ्कन/पुनर्लेखन						
१,९७२,५६४.००	कुल हासकटौती		४१२,४४२.००		२,२३५,९१४.००		२,६४८,३५६.००
१,१३१,८२१.००	३. बुक भ्यालु (१-२)		२,१९५,५८३.००		१,०२८,६८१.००		३,२२४,२६४.००
	४. जमगा						
	५. पुर्जीगत निमाण (पुर्जीकरण गरिनु पर्ने)						
	६. लीज होल्ड सम्पत्ती						
६६२,६११.००	७. शाखा कार्यालयको सम्पत्ति						
१,७९४,४३२.००	जम्मा (३+४+५+६)		२,१९५,५८३.००		१,०२८,६८१.००		४,०४५,५०७.६५
							७,२६९,७७१.६५

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.
केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
अन्य सम्पत्ति
(२०६७ आषाढ मसान्त)

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
१३६,०१५.००	१. मसलन्द मौज्दात	
६८६,२८१.००	२. लगानीमा असूल गर्न बांकी ब्याज	२,६८७,४१६.७१
(६८६,२७७.००)	३. कर्जामा असूल गर्न बांकी ब्याज न्यून ब्याज मुलतवी रकम	(२,६८७,४१६.७१)
	४. असूल गर्न बांकी कभिशन	
	५. सन्डी डेटर्स	
	६. कर्मचारी सापटी र पेशकी	
	७. अग्रिम भुक्तानी (आयकर)	
	८. अग्रिम खर्च भुक्तानी	
२,३७७,०६९.००	९. उपशाखा कार्यालयमा सम्पत्ति	१,०२६,४६४.९४
३०१,७२५.००	१०. उपशाखा कार्यालय संग लिनु पर्ने नाफा	३३५,७३६.७५
५१,९४८.००	११. अपलेखन हुन बांकी खर्च	६५,९३५,०८३.६८
७२,३५५,२२५.००	१२. शाखा मिलान हिसाब	
	१३. स्थान कर सम्पत्ति	
४८०,१३३.००	१४. अन्य	१,५२७,६७३.५९
७५,७०२,११९.००	जम्मा	६८,८२४,९५८.९६
१६४०६८३.००		

अन्य सम्पत्ति (थप विवरण)
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.११ क

गत वर्ष रु.	विवरण	यस माहिनाको रु.			जम्मा
		१ वर्षसम्म	१ वर्षदिखि	३ वर्षभन्दा माथि	
६८६,२८१।००	१. कर्जामा असूल गर्न बांकी ब्याज	२,६८७,४१६.७१			२,६८७,४१६.७१
	२. विना सूचना ड्राफ्टको भुक्तानी				
	३. शाखा मिलान हिसाब				
	४. स्वदेशी तथा विदेशी एजेन्सी हिसाब				
६८६,२८१.००	जम्मा	२,६८७,४१६.७१	-		२,६८७,४१६.७१

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.

केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर

ब्याज आम्दानी

(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ६.१२

गत आ.व. रु.	विवरण	यस महिनाको रु.
२२,४३२,२५७.००	क. कर्जा तथा सापट र अधिविक्रममा १. कर्जा सापट २. अधिविक्रम ख. लगानीमा १. नेपाल सरकारको ऋणपत्र (क) ट्रेजरी विल्स (ख) विकास ऋणपत्र (ग) राष्ट्रिय बचतपत्र २. विदेशी ऋणपत्र (क) (ख) ३. नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र ४. डिबेन्चर तथा वण्ड (क) बैंक/वित्तीय संस्थाहरु (ख) अन्य स.स्थाहरु ग. एजेन्सी मौज्दातमा १. स्वदेशी बैंक/वित्तीय संस्थाहरु २. विदेशी बैंकहरु घ. माग तथा अल्पसूचनामा प्राप्त हुने मौज्दातमा १. स्वदेशी बैंक/वित्तीय संस्थाहरु २. विदेशी बैंकहरु ड. अन्यमा १. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट २. बैंक/सहकारी संस्थाबाट ब्याज ३. अन्य (आन्तरिक पुंजी) च. मूहती निक्षेपबाट ब्याज	४४,२०९,५९९.४३
६,७१८,३२५.०० १,०३३,४७४.००		८,६३९,४३४.३७ २४५,७८४.९३
३०,१८४,०५६.००	जम्मा	५३,०८६,८०९.९३

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.
केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
ब्याज खर्च
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.१३

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
७७०,३८३.००	क. निक्षेप दायित्वमा १. मूद्दी निक्षेप १.१ स्वदेशी मूद्रा १.२ विदेशी मूद्रा	६९०,८२९.५६
११,९२९,७६३.००	२. वचत निक्षेप २.१ स्वदेशी मूद्रा २.२ विदेशी मूद्रा ३. मागेको बखत तिर्नुपर्ने निक्षेप ३.१ स्वदेशी मूद्रा ३.२ विदेशी मूद्रा ४. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिटस्	२४,६७५,४३१.६७
५५५,०७७.००	ख. कर्जा सापटमा १. ऋणपत्र तथा वण्ड २. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त कर्जा ३. अन्तर बैंक/वित्तीय संस्था कर्जा ४. अन्य संगठित संस्था ५. अन्य कर्जा	५९५,९८६.२३
१३,२५५,२२३.००	ग. अन्यमा १. कर्मचारी संचयकोष २. आन्तरिक पुंजी	
	जम्मा	२५,९६२,२४७.४६

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.
केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
अन्य सञ्चालन आम्दानी
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४१४

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
१९१,५८०.००	१. प्रवेश शूलक आम्दानी	२६७,०००.००
	२. क्रेडिटकार्ड डिस्काउन्ट तथा नविकरण	
	३. ATM कार्ड निस्काशन तथा नविकरण	
८०,६५१.००	४. आन्तरिक रेमिडेन्स आम्दानी	२,५२३,६५०.०६
१,९१८,२१४.००	५. सेवा शूलक	२,८११,८१९.८४
	६. नविकरण शूलक	
५२०,२३०.००	७. अन्य	५७५,८२३.४२
२,७१०,६७५.००	जम्मा	६,१७८,२९३.३२

कर्मचारी खर्च
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४१५

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
२,०१९,९४१.००	१. तलव	३,५९९,५५३.२०
	२. महंगी भत्ता	२८५,४३०.००
७५,५६१.००	३. सञ्चयकोषमा थप	९०,२५७.००
	४. ओभर टाइम	२८,९१८.४०
	५. औषधी उपचार खर्च	५२,८००.००
१२,४००.००	६. तालिम खर्च	१८५,८७३.००
५८,०००.००	५. पोशाक	८४,५३७.००
१०३,६८६.००	७. यातायात	१६८,००९.००
१२७,८७६.००	८. दशैं खर्च	१७७,४३३.००
२५,०००.००	८. पेन्सन तथा उपदान ब्यवस्था	५०,०००.००
	९. अन्य (दूगम भत्ता)	२१,१२०.००
२,४२२,४६४.००	जम्मा	४,७४३,९३०.६०

राष्ट्रीय सहकारी बैंक लि.
केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
अन्य संचालन खर्च
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.१

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
४५६,५९२.००	१. घरभाडा	८०८,०८८.००
४६,५५६.००	२. वृत्ति विजुली र पानी	८७,६२९.६०
११२,६८५.००	३. मर्मत तथा सम्भार	
	(क) भवन	
	(ख) सवारी साधन	४६,५८३.७१
	(ग) अन्य	१७५,५०७.१०
५९,४१२.००	४. विमा	१२६,२००.७५
१४०,७०२.००	५. पोष्टेज, टेलिक्स, टेलिफोन, फ्याक्स	२५६,०११.८०
६८,०७५.००	६. कार्यालय उपकरण फर्निचर र सम्भार	५३,१६०.००
२५९,७०८.००	७. भ्रमण भत्ता र खर्च	३०३,०९०.७५
२७२,७७४.००	८. मसलन्द र छपाई	४२६,१०५.६९
१४,४८३.००	९. पत्रपत्रिका तथा पुस्तक	३८,५०७.००
१०५,४२९.००	१०. विज्ञापन	२१७,६७६.३४
	११. कानूनी खर्च	
	१२. चन्दा	
	१३. सञ्चालक/अन्य समिति सम्बन्धी खर्च	
१०७,४७४.००	(क) बैठक भत्ता	१९०,५००.००
६९८,९६०.००	(ख) अन्य खर्च	६६०,९५१.००
१,१२२,५०९.००	१४. साधारण सभा सम्बन्धी खर्च	९१५,५२४.००
	१५. लेखापरीक्षण सम्बन्धी	
२०,०००.००	(क) लेखापरीक्षण शूलक	४०,०००.००
	(ख) अन्य खर्च	
	१६. रकम स्थानान्तरण कमिशन	
३३६,५०८.००	१७. स्थिर सम्पत्तिमा हास कट्टी	१,०९१,७११.९८
१७९,९७८.००	१८. पूर्व सञ्चालन खर्च अपलेखन	
	१९. शेयर निष्काशन खर्च	
१३५,१०२.००	२०. प्राविधिक सेवा सोधभनां	२४८,६८८.००
५१,९४८.००	२१. मनोरञ्जन खर्च	२७८,४२४.१६
१२३,४००.००	२२. अपलेखन खर्च	१८५,०४०.००
	२३. सुरक्षा खर्च	
	२४. कजां सुरक्षण प्रिमियम	
२९४,७३०.००	२५. कार्यक्रम खर्च	२६९,४१८.००
	२६. अन्य	
	२६.१ शाखा उपशाखा समिति खर्च	८८,०३१.६०
	२६.२ सदस्यता शूलक	
	२६.३ नै रा बैंक रजिस्ट्रेशन	६४,०००.००
	२६.४ शाखा उपशाखा फ०द ट्रान्सफर चार्ज	८०८,०७०.३२
७१,५२३.००	२६.५ अन्य विविध	१३२,८४१.००
४,६७८,५४८.००	जम्मा	७,५११,७६०.८०

राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.
केन्द्रीय कार्यालय, बानेश्वर
सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था
(२०६७ आषाढ मसान्त)

अनुसूची ४.१५

गत आ.व. रु.	विवरण	यस आ.व. रु.
४७२,३६८.००	१. कर्जा नोक्सानी व्यवस्थामा भएको वृद्धि २. लगानी नोक्सानी व्यवस्थामा भएको वृद्धि ३. गैर बैंकिङ्ग सम्पत्ति नोक्सानी व्यवस्था ४. अन्य सम्पत्तिमा गरिएको व्यवस्था	२,१५४,४०१.३०
४७२,३६८.००	जम्मा	२,१५४,४०१.३०

अनुसूची ४.१८

प्रमुख लेखा नीतिहरू

- १) **द्वितीय विवरण प्रस्तुतीकरणको आधार:**
प्रस्तुत लेखा नीतिहरूमा अन्यथा उल्लेख भएका अवस्थाहरू बाहेक बैंकको आर्थिक कारोबारहरूको लेखा नेपाल लेखामान, लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्तहरू, सहकारी ऐन, नियम तथा सहकारी विभागद्वारा जारी निर्देशनहरूको अधिनमा रही तयार पारिएको छ ।
- २) **लेखाका आधारहरू:**
द्वितीय विवरणहरू ऐतिहासिक लागतको आधारमा तयार पारिएका छन् । ती विवरणहरू अन्यथा उल्लेख गरिएकोमा बाहेक एक्रुयल (Accrual) आधारमा तयार पारिएका छन् ।
- ३) **स्थीर सम्पत्तिमा हास कट्टी:**
क) स्थीर सम्पत्ति हास कट्टी पश्चात देखाइएको छ ।
ख) स्थीर सम्पत्तिको हास कट्टी घट्टो हास कट्टी दर प्रणाली अनुसार नाफा नोक्सान हिसाबमा लेखाकन गरिएको छ । विभिन्न सम्पत्तिमा निम्नलिखित दरमा हास कट्टी गर्ने गरिएको छ ।

सम्पत्तिको वर्ग

हास कट्टी दर (प्रतिशतमा)

कार्यालय

२५

सामान

सवारी साधन

२०

- ४) **आयकर व्यवस्था:**
आयकर ऐन २०५८ (संशोधन सहित) बमोजिम आयकर व्यवस्था गरिएको छ ।
- ५) **कर्जा नोक्सानी व्यवस्था:**
बैंकको कर्जा जोखिमलाई न्यून गर्न कर्जा रकमको १ प्रतिशतले हुने रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।
- ६) **व्याज आमदानी:**
कर्जा सापटीमा प्राप्त हुने व्याज नगद प्राप्तिको आधारमा लेखाकन गरिएको छ ।
- ७) **व्याज स्वर्च:**
क) निक्षेप दायित्वमा तिनुपर्ने व्याजलाई पाकेको आधारमा लेखाकन गरिएको छ ।

८) शाखा कार्यालयको हिसाब:

बैंकको शाखा कार्यालयहरू, विराटनगर, बागलुङ्ग, वुटवल, चापागाऊ, पोखरा, तनहु, सुर्खेत र चरीकोटको कारोवारलाई एकीकृत गरी वित्तीय विवरणमा दर्शाइएको छ ।

९) शेयर हिसाब:

शेयर बापत आंशिक रूपमा जम्मा हुन आएको रकमलाई पनि शेयर पूजीमा समावेश गरिएको छ ।

१०) कर्मचारी उपदान कोष:

बैंकको कर्मचारी प्रशासन नियमावली अनुसार रु ५०,००० कर्मचारी स्वर्चमा समावेश गरी उपदान कोषमा छुट्टयाई अन्य दायित्व अन्तर्गत देखाइएको छ ।

११) कर्मचारी बोनस:

आयकर व्यवस्थाअधि (कर्मचारी बोनस व्यवस्था पश्चात) को खुद नाफाबाट रु ५,७२,०००। कर्मचारी बोनसको लागि छुट्टयाइएको छ ।

१२) कर्मचारी विदावापतको मुक्तानी:

कर्मचारी विदावापतको मुक्तानीलाई नगद मुक्तानीको आधारमा लेखांकन गरिएको छ ।

१३) स्टेशनरी मौज्जात

स्टेशनरी समानहरूको मौज्जातलाई लागत मूल्यको आधारमा लेखांकन गरिएको र उपयोग गरिएको समयमा स्वर्च जनाइएको छ ।

१४) उपशाखा कार्यालयहरूको हिसाब

बैंकको उपशाखा कार्यालयहरूको सञ्चालन नतीजाबाट मुनाफा प्राप्त भएमा २५% बैंकको आम्दानीमा लेखांकन गरिने र नोक्सान भएमा बैंकलाई कुनै व्ययभार नपर्ने नीति बमोजिम ती कार्यालयहरूको आषाढमसान्तको वित्तीय स्थितिलाई एकीकृत गरी दर्शाइएको छ ।

अनुसूची ४.१९

लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू

१) लगानी

राष्ट्रिय सहकारी संघमा गरिएको शेयर लगानी रु १,०५,०००। लाई शेयर लगानी शिर्षकमा समावेश गरिएको छ । साथै रु १ करोड मुद्दति स्वातामा र सहकारी संस्थामा राखिएको रकम रु १,३२,६२,३८९।-लाई लगानी हिसाबमा समावेश गरिएको छ ।

२) आयकर व्यवस्था

गत वर्ष आयकर ऐन, २०५८ अनुसार आय निर्धारण हंदा कायम भएको करयोग्य आयमा सो ऐन अनुसार हुने कर रु ४०,१६,५९३।६९ आयकर व्यवस्था गरिएको छ ।

३) व्याज मुस्तवी:

व्याज आम्दानीतर्फ २०६७ आषाढ मसान्तसम्म असुल हुन बाकी रहेको रु २६,८७।४१६।७९ लाई व्याज मुस्तवी हिसाबमा सारिएको छ ।

४) साधारण जगेडा कोष:

सहकारी ऐन अनुसार बैंकको खुद मुनाफाको २५ प्रतिशत रकम अर्थात रु ३९,८८।२१२।८६ साधारण जगेडा कोषमा स्थानान्तरण गरिएको छ ।

५) सहकारी विकास कोष

बैंकको विनियममा व्यवस्था भए बमोजिमको सहकारी विकास कोषका लागि यस वर्ष रु. ५०,००० छुट्टयाएको छ ।

६) **अपलेखन हुन बाँकी तथा पूर्व सञ्चालन स्वर्च**

"अपलेखन हुन बाँकी स्वर्च" अन्तर्गत गर्त वर्षको रु ५१,९४८। मा यस वर्ष शाखा कार्यालय खोल्दा भएको स्वर्च रु ५,६२,२१२।९१ थप भई यस वर्ष रु २,७८४२४।९६ लाई नाफा नोक्सान हिसाबमा स्वर्च जनाई परिशोधन रु ३३५७३६।७५ बाँकी रहेको छ ।

७) **उपशाखा कार्यालयहरूको नाफा**

यस वर्ष बैंकका विभिन्न ९ उपशाखा कार्यालयहरूको नाफा रु. १०,२६,४६५। लाई बैंकको आम्दानीमा समावेश गरी ती कार्यालयहरूको पूँजी तथा दायित्व र सम्पत्तिहरूलाई बैंकको वित्तीय विवरणमा एकीकृत गरिएको छ ।

८) **प्रस्तावित लाभार्श सम्बन्धि व्यवस्था**

क यस वर्षको मुनाफाबाट रु १,१९,००,०००। प्रस्तावित लाभार्श व्यवस्था गरिएको छ ।
गत वर्ष सम्म मुक्तानी पश्चात बाँकी रहेको लाभार्श रकम रु १६,६१,५८५।५१ मुक्तानी स्व दिन बाँकी रहेको छ ।
समायोजन

९)

अंकहरूलाई निकटतम रुपैयाँमा परिवर्तन गरी देखाइएको छ ।

गत वर्षका केही अंकहरू तुलनायोग्य वनाउन आवश्यकता अनुसार पुनर्दीर्गिकरण गरिएको छ ।

**राष्ट्रीय सहकारी बैंक लिमिटेडका सल्लाहकार, संचालक र लेखा समितिका
पदाधिकारीहरू :**

सल्लाहकार समिति

केशव बडाल	४४७४२७१	९८४१४५८०१२
दीपक प्रकाश वाँस्कोटा	५५३४६९०	९८५१०१३०२२
माननीय सभासद केशव नेपाल	५२०१६३३	९५४१२९५४२८
डा. हरिकृष्ण उपाध्याय	५५४४५०२	९८५१०७७०८८
विष्णु बहादुर के. सी.	४४७२४२९	९८४१६६०७७४
प्रा. डा. विश्वम्भर प्याकरेल	५५२१७२०	९८५१०३३२२४
श्री भागवत श्रेष्ठ		९८५१०२४५२४

संचालक समिति

रमेशप्रसाद पोखरेल	अध्यक्ष	९८४९१९४३७८
के. बी. उप्रेती	प्रबन्ध संचालक	९८५१०८४६०९
राजेशहरि जोशी	संचालक	९८५१०५४०४७
डा. विदुरकुमार चालिसे	संचालक	९८५१०७९२७९
गणेशप्रसाद बस्नेत	संचालक	९८५२६७९३१७
रामशरण शर्मा घिमिरे	संचालक	९८५१०५४९५०
सरिता भट्टराई तिमिल्लीना	संचालक	९८४१२५६६७२
हरिहरनाथ योगी	संचालक	९८५८०५०३३१
मुकुन्द दाहाल	संचालक	९८४१४३७७२
सुदर्शन प्र. ढकाल	पदेन संचालक रजिष्ट्रार	९८५१००७७४४
विजयराज घिमिरे	पदेन संचालक रा.स.संघ	९८५१०५२७०४
रविकिरण ढकाल	आमन्त्रित संचालक	९८५१०२२३१८
ज्योती प्रकाश शैजु	आमन्त्रित संचालक	९८५१०६४७९२
देवराज पराजुली	आमन्त्रित संचालक	९८५१०५६७२८

लेखा समिति

कुलचन्द्र अधिकारी	संयोजक	९७४११४८७२२
रामबहादुर जि. सी.	सदस्य	९८५७६२०२१४
कुमार खत्री	सदस्य	९८४१६२८७१२

टिप्पणी

आठौं बार्षिक उत्सवमा उपस्थित सहकारीकर्मीहरु

बैंकको सातौं स्थापना दिवसको अवसरमा शुभकामना मन्तव्य दिने पूर्व गभर्नर दिपेन्द्र बहादुर क्षेत्री

बँक व्यवस्थापन तालिमको समापन समारोहमा सल्लाहकार श्री केशव बडाल कर्मचारीहरूलाई सम्बोधन गर्दै ।

आठौँ बार्षिक उत्सवमा उद्घाटन गर्नुहुँदै कृषि तथा सहकारी मन्त्री श्री मृगेन्द्र कु. सिंह यादव

अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त सहकारिताका मूल्य तथा सिद्धान्तहरू

१. परिभाषा:

सहकारी संस्था संयुक्त स्वामित्व तथा प्रजातान्त्रिक रूपमा नियन्त्रित व्यवसाय मार्फत आफ्ना साभ्ना आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक आवश्यकता तथा आकांक्षाहरू परिपूर्ति गर्न स्वेच्छिक रूपमा एकजुट हुने ब्यक्तिहरूको स्वायत्त संगठन हो ।

२. मूल्य:

सहकारी संस्थाहरू स्वावलम्बन, स्व-उत्तरदायी, प्रजातान्त्रिक, समानता, न्याय र ऐक्यबद्धता मूल्यहरूमा आधारित छन् । आफ्ना संस्थापकहरूको परम्परामा सहकारी संस्थाका सदस्यहरूले इमान्दारिता, खुलापन, सामाजिक दायित्व र अरुको चासो राख्ने नैतिक मूल्यहरूमा विश्वास राख्छन् ।

३. सिद्धान्त:

सहकारी सिद्धान्तहरू सहकारी संस्थाद्वारा आफ्ना मूल्यहरूलाई उतार्ने मार्गदर्शनहरू हुन् ।

क) पहिलो सिद्धान्त: स्वेच्छिक तथा खुला सदस्यता:

सहकारी संस्थाहरू स्वेच्छिक संगठन हुन् । यी संस्थाहरूबाट प्राप्त हुने सेवा उपयोग गर्न सक्ने र सदस्यताको जिम्मेवारी बहन गर्नसक्ने सबै ब्यक्तिहरूको लागि सदस्यता खुला रहन्छ । यी संस्थाहरूमा प्रवाह गर्ने सेवा उपयोग गर्न सक्ने र सदस्यताको जिम्मेवारी बहन गर्नसक्ने सबै ब्यक्तिहरूको लागि सदस्यता खुला रहन्छ । यी संस्थाहरूमा लिङ्ग, सामाजिक, जातीय, राजनैतिक वा धार्मिक भेदभाव रहदैन ।

ख) दोस्रो सिद्धान्त: सदस्यहरूद्वारा प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण:

सहकारी संस्थाहरू आफ्ना सदस्यद्वारा नियन्त्रित प्रजातान्त्रिक संगठन हुन् । यी संस्थाका सदस्यहरू आफ्नो संस्थाको नीति तय गर्न र निर्णय गर्नमा सक्रियरूपमा सहभागी बन्छन् । निर्वाचित प्रतिनिधिको रूपमा सेवा गर्ने महिला तथा पुरुषहरू आफ्ना संस्थाका सदस्यहरू प्रति उत्तरदायी हुन्छन् । प्रारम्भिक संस्थाहरूमा एक ब्यक्ति एक मतको आधारमा सदस्यहरूको समान मताधिकार हुन्छ भने अन्य तहका सहकारी संस्थाहरू पनि प्रजातान्त्रिक आधारमा गठन गरिन्छ ।

ग) तेस्रो सिद्धान्त: सदस्यको आर्थिक सहभागीता:

सहकारी संस्थाका सदस्यहरू आफ्नो संस्थाको पूँजीमा न्यायिक रूपमा सहभागी हुन्छन् र यस पूँजी माथि नियन्त्रण राख्छन् । कम्तीमा खास गरी यस पूँजीको केही भाग सहकारी संस्थाको साभ्ना सम्पत्ति हुन्छ । यस संस्थामा बचत (नाफा) भएमा सदस्यहरूले आफ्नो सदस्यताको लागि चुक्ता गरेको शोयर पूँजीमा सीमित बचत फिर्ता पाउँछन् । यी सदस्यहरूले निम्न केही वा सबै उद्देश्य प्राप्तिका लागि बचत रकम छुट्टयाउँछन् ।

१) आफ्नो संस्थाको विकास गर्न

२) कम्तीमा अभिभाज्य हुने गरी जगेडा कोष खडा गर्न

३) संस्थासँग आफ्नो कारोबारको अनुपातमा सदस्यहरूलाई लाभ पुऱ्याउन र

४) सदस्यहरूद्वारा स्वीकृत अन्य कार्यहरूमा सघाउन ।

घ) चौथो सिद्धान्त: स्वायत्तता र स्वतन्त्रता:

सहकारी संस्थाहरू आफ्ना सदस्यहरूद्वारा नियन्त्रित स्वायत्त तथा स्वावलम्बी संगठनहरू हुन् । यी संस्थाहरूले बाह्य स्रोतबाट पूँजी संकलन गर्न सरकार लगायत अन्य संगठनहरूसँग सम्भौता गर्दा यी संस्थाहरू आफ्ना सदस्यहरूद्वारा प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण तथा आफ्ना स्वायत्तता कायम राख्न सक्ने शर्तमा विश्वस्त हुनुपर्छ ।

ङ) पाँचौँ सिद्धान्त: शिक्षा, तालिम र सूचना:

सहकारी संस्थाहरूले आफ्नो विकासमा प्रभावकारी रूपमा योगदान दिन सकोस् भनी आफ्ना साधारण सदस्य, निर्वाचित प्रतिनिधि, व्यवस्थापक र अन्य कर्मचारीहरूलाई शिक्षा तथा तालिम उपलब्ध गराउँछन् । यी संस्थाहरूले सहकारीताको प्रकृति तथा लाभवारे सामान्य जनता खास गरेर तरुण पुस्ता र वैचारिक अगुवाहरूलाई सुसूचित गर्छन् ।

च) छैठौँ सिद्धान्त : सहकारी संस्थाहरूकाबीच सहयोग

सहकारी संस्थाहरूले अति प्रभावकारी रूपमा आफ्ना सदस्यहरूलाई सेवा पुऱ्याई स्थानीय, राष्ट्रिय, क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय संरचनाहरूमा सहभागी भएर सहकारी आन्दोलनलाई सुदृढ गर्छन् ।

छ) सातौँ सिद्धान्त : समुदायप्रति चासो

सहकारी संस्थाहरूले आफूहरूद्वारा निर्धारित नीतिको आधारमा आफ्ना समुदायहरूको दिगो विकासका लागि कार्य गर्छन् ।